

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-530

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1967. szeptember 12.

bb. 1. külföldi művészek budapesti, magyarok külföldi kiállításai - a kki eseménynaptárából

i tf/j/sr/gy/la

1967. szeptember 12.

sűrűn sorakoznak a következő hetekre szóló bejegyzések a kki eseménynaptárában. a magyar kultúra külföldi szereplései mellett számos országból érkező vendégek, kiállítási anyagok s egyéb történések követik egymást.

szeptember 13-án az ernst muzeum termeiben mongol képzőművészeti kiállítás nyílik, amelyre 19 művésznak mintegy 60 alkotását küldték el a távoli országból. a tárlaton a 17.-19. századból való festményekkel együtt mutatják be mongólia mai képzőművészetének értékes alkotásait. szeptember 20-án nyitják meg amücsarnokban az „intergrafik 67,, című kiállítást, amelyet a magyar-ndk kulturális csereprogram alapján hoznak budapestre. mintegy 40 ország alkotóinak grafikai munkáit tárják a közönség elé. ugyancsak a műcsarnokban rendezik meg a „rajz és akvarell franciaországban matisse-től napjainkig,, című tárlatot; ennek anyagában a párizsi musée d'art moderne híres gyűjteményének mintegy száz alkotást felölelő válogatását ismerheti meg a közönség. bemutatják a budapestieknek a többi között chagall, giacometti, matisse, picasso, vasarely több munkáját.

jeles vendége lesz ebben a hónapban az írószövetségnek: budapestre érkezik gehlin, a svéd írószövetség elnöke.

hét magyar művész alkotásai szerepelnek ezekben a hetekben az istanbulban megrendezett 5. nemzetközi kerámiakiállításon. csekovszky árpád, gábor istván, garányi józsef, majoros hédi, majoros jános, stándl katalin és végváry gyula munkáit mutatják be. egyidejűleg a kiállítással konferenciát is rendez a keramikusok nemzetközi szövetsége; magyarországot kovács margit képviseli.

/folyt. köv./ v

- 1 -

la

bb. 1. /külföldi művészek.... 1. folyt./ gy

a belgiumi hasselt városában magyar kiállítást láthat a belga közönség - szeptember 14-től grafikákból, plakátokból, könyvek-ből és népművészeti válogatásból. moszkva után tbiliszibe vitték annak a „mai magyar képzőművészet”, című kiállításnak az anyagát, amelyet az ottani magyar hetek alkalmából láthat a gruz közönség. százötven festményt, grafikát és kis-plasztikát ölel fel az anyag; mellette magyar zenepedagógiai bemutatót is rendeznek. párizsban e hónap végén rendezik meg a fiatal művészek nemzetközi biennáléját; itt magyarország képviselőiben grafikusművészek, szobrászok, zeneszerzők, filmrendező, színházi díszlet- és kosztümtervezők, valamint fotóművészek munkáit mutatják be. indiai szereplés után - szeptemberben - irakban, később kuwaitban is megrendezik 42 magyar festőművész alkotásainak kiállítását./mti/

.-.

bb. 2. másodszer virágoznak az almafák szegeden

vid-kz/sk/ká/gy/la

1967. szeptember 12.

szegeden - főképpen a tiszával határos területeken - szokatlanul nagyarányú az almafák másodvirágzása. még a kisebb, fiatal nyári almafákon is 20-25 virág látható. némelyik fán már az apró másodtermések is megjelentek./mti/

.-.

bb. 4. piacon a medoc cordial - likőrbort hozott forgalomba az egri pincegazdaság

a vid-kz/sk/ká/gy/la

1967. szeptember 12.

új termékkel gazdagodott a hazai borpiac. az állami pincegazdaság egri főpincészeté medoc cordial néven vörös likőrbort hozott forgalomba. a jellegzetes illat- és zamatanyagu új ital-különlegesség 22 malligándefok alkoholtartalma. az alapanyaga kiváló minőségű egri vörösbor. megőrzi annak kedvező étrendi hatását, ugyanakkor a likőrök jótulajdonságaival is rendelkezik. lényegében átmenetet képez a desszertborok és a likőrök között. az új ital-különlegesség nyolc decis öblös palackokban került forgalomba. az egri palackozó üzem a következőkben napi 2 500 palackot tölt meg likőrborral./mti/

.-.

- 2 -

Mk

bb. 3. elköltöztek a fehér gólyák, a gyurgyalagok, utra készülnek a fecskék

1 cs/j/ie/gy/la

1967. szeptember 12.

a rendkívül száraz és sokáig nyáriasan meleg időjárás ellenére szeptember első napjaiban utra keltek a fehér gólyák: már csak a sereghajtókból látható néhány példány. a többnyire erdőkből tanyázó fekete gólyák azonban majd csak október közepén indulnak teletőre. a népiesen méhészmadárnak ismert gyurgyalag hetek óta készülődik már; a vasárnap beköszöntött hűvösebb, csapadékosabb idő elől a tiszta vidékére húzódtak, majd tovább indultak délnek.

a fecskék nagy csoportokba gyűlve „gyakorlatoznak”, a hosszú utat előtt. a zöm azonban majd csak október közepétől indul. számos vidékről jeleztek a megfigyelők fészekben ülő, zsenge fecskefiókákat. az ornitológusok szerint az utóbbi években gyakori volt hazánkban a harmadik fészkalj. ilyen késsői „családalapításra”, rendszerint csak akkor szánják el magukat az öreg fecskék, ha az előző fészkaljak valamelyik elpusztult. a seregélyek július vége óta mind nagyobb seregbe gyűlnek: folyamatosan érkeznek északról és mennek tovább az adria és a földközi-tenger felé. így, ősszel a gyümölcsösökben és szőlőkben lőni is szabad az egyébként védett seregélyeket.

az őszi és tél eleji vendégek közül a nyári lud kisebb csoportjai érkeztek meg eddig. ezek vadászata azonban tilos. a következő hetekben érkeznek a kis- és nagylilikek, valamint a vetési ludak, amelyek az alföldi, főleg a hortobágyi nagy halastavak vidékén telepsznek meg, s hazai vagy külföldi vadászok lesnek majd rájuk hajnalonként meg az alkonyati órákban./mti/

.-.

bb. 5. bővült a néprajzi ismeretterjesztés 1967-68. évi programja

1 ol/tr/sr/gy/la

1967. szeptember 12.

a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti szervezetének 1967-68. évi ismeretterjesztő programja ismét bővült, színesebbé vált. a néprajztudomány budapesti szakosztályának megalakulásával lehetőség nyílt, hogy azok a fővárosi dolgozók, akik behatóbban akarnak foglalkozni az egyetemes és a magyar néprajzi problémáival, ismeretterjesztő előadásokon, munkásakadémiai sorozatokon megtehessek ezt.

/folyt. köv./

- 3 -

Mk

bb. 5. /bővült az néprajzi.... 1. folyt./ gy

az üzemek és az intézmények mellett a tanácsi és a szakszervezeti művelődési otthonok, a hazafias népfront klubjai, a közép- és főiskolák kiszervezetel a program birtokában vállalkozhatnak arra, hogy néprajzi ismeretterjesztést folytassanak.

a tervezet elkészítésénél tekintetbe vették, hogy megnövekedett a turisztika, a lakásokban helyet kapó népművészeti tárgyak, az egyre szélesedő országjáró mozgalom felkelti a városi dolgozók érdeklődését népünk hagyományai, s azon túl a néprajztudomány eredményei iránt.

a program készítői különösen figyelmebe vették a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulóját, amelynek megünneplésével lehetőség nyílik a bepillantásra a sok nemzetiségű szovjetunió népeinek életébe, kulturájába. a muzeumi hónapban „magyar tájak”, címmel szerveznek előadássorozatot, s az ibusztit turákon alkalom nyílik az egyes tájakon fellelhető kulturajavak helyszínen való megismerésére.

azokban a közép- és főiskolákban, ahonnan a tanulók vidékre kerülnek, néprajzi alapokat nyújtó sorozatot indítanak. ettől egy országos gyűjtőhálózat kiépülését is várják, s a népi kultúra ismeretében a végzett városi fiatalok könnyebben beilleszkednek a falu közösségi életének irányításába is. általában figyelmet érdemlők a programnak az ifjúság számára szánt témajavaslatai.

az anyagi kultúra előadásait főként a munkásakadémiák és a munkásszállások számára ajánlják. segítségükkel egy-egy iparág dolgozói ismerhetik meg szakmájuk eredetét. a szellemi kultúra „sorozat”, előadásait neves művészek közreműködésével szervezik; a hallgatók megismerkedhetnek a magyar nép költészetével, zenéjével, táncaival, a népi himzéssel./mti/

..

- 4 -

mti

bb.7. moszkva a béke fővárosa - gazdag, sokszínű program angyalföldön a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójáról

i/vt/j/sr/il/la

1967. szeptember 12.

a 13. kerületben, a hazafias népfront, az mszbt kerületi elnöksége, a tanács és a kisz-bizottság „moszkva, a béke fővárosa”, címmel október 21 és november 4 között ünnepi heteket rendez. ennek megnyitó eseménye a moszkvát bemutató kiállítás lesz. az általános iskolákban ünnepélyes üttörő csapatgyűléseket tartanak. az üzemi, hivatali és középiskolai kisz-szervezetek nyilvános ünnepi taggyűléseken emlékeznek meg a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójáról. a középiskolások és szakmunkástanulók nagyszabású járóversenyen vesznek részt. a középfoku tanintézetekben a tanulók alkotó és gyűjtőmunkája alapján szemléltetik a forradalom nemzetközi jelentőségét, összefüggéseit hazánk szocialista fejlődésével, építőmunkánk eredményeivel. bizonyára sok élményt nyújtanak majd az angyalföldi fiataloknak azok a találkozók, amelyekben megismerkedhetnek az intervenció és a fehérek elleni küzdelem több magyar részvevőjével.

a kerületi tanács oktatási osztálya és a pedagógusok szakszervezetének kerületi bizottsága az évforduló tiszteletére pályázatot hirdet pedagógusok számára. a pályaművek tárgya a szovjet neveléstudomány és oktatásügy különböző területeihez kapcsolódik. a legjobb pályamunkák készítőit megillető jutalmakat november 7-én adják át. a tanács népművelési osztálya és a józsef attila művelődési ház a szocialista forradalomhoz, illetőleg a szovjetunió fejlődéséhez kapcsolódó témákból fotópályázatot ír ki. a beküldött legjobb felvételekből a józsef attila művelődési házban kiállítást rendeznek./mti/

..

- 5 -

mti

bb.6. üzembe n a gyümölcsaszalók

vid/kz/sk/ká/il/La

1967. szeptember 12.

zsalóban üzembehelyezték az általános fogyasztási és értékesítési szövetkezetek gyümölcsaszalóit, ugyanakkor begyűjtötték a háztáji aszalókat is a göcsej vidéki gazdák. a szilván kívül az idén már nagy mennyiségben szárítanak almát is, részben belföldi piacra, részben pedig exportra. az aszalt gyümölcs műanyag zacskókban kerül majd forgalomba./mti/

--

bb.8. új villamos háztartási géptípusok az elekthermax próbapadjain - itt a „mini,-grillsütő

a/vid/fm/tné/ká/il/La

1967. szeptember 12.

a pápai elekthermax háztartási gépgyárban új csarnoképület készült el, amely lehetővé teszi a típusok választékának bővítését. a kísérleti üzem próbapadjain máris vizsgáznak azok a berendezések, amelyeket sorozatban gyártanak majd. teljes sikerrel próbálták ki a szakemberek az üzem legújabb típusú villamos vízmelegítőjét. a boyler 10 literes kivitelben készül és hőhasznosítás tekintetében eléri a világszínvonalat.

elkészült a ventilátoros kandalló mintadarabja is. ez a villamos-berendezés egy korábbi minta továbbfejlesztett változata. elsősorban a formatervezők munkájának köszönhető, hogy a készülék nemcsak a műszaki mutatók, hanem a külső megjelenés tekintetében is felveszi a versenyt a legjobb külföldi típusokkal. újdonságnak számít még a kisméretű háztartási grill-sütő, amelynek tervezésénél felhasználták a nagyobb típusok üzemeltetésénél szerzett tapasztalatokat.

az új készülékek sorozatgyártását az idén megkezdik./mti/

--

- 6 -

mti

bb 9. előrejelzés a munkaerőhelyzet alakulásáról - tájékoztató a fiatalok elhelyezkedéséről, a csökkent munkaképességekről, a munkaerőhullámról

i sl/tr-lm 1e

1967. szeptember 12.

a munkaügyi minisztériumban az új gazdasági mechanizmus előkészítéseként tanulmányozták, hogy az új intézkedések milyen módon hatnak majd a munkaerőhelyzet alakulására, a várható munkaerőigényeket, a tervezett változásokat, mintegy 50 vállalatnál a helyszínen is megvizsgálták. ennek tapasztalatairól a munkaerőhelyzet várható alakulásáról tájékoztatták az mti munkatársát a munkaügyi minisztériumban.

a következő néhány év munkaerőhelyzetének elemzése, a várható problémák feltárása több szempontból is nélkülözhetetlen. egyrészt a közeljövőben kezdenek munkába lépni a legnépesebb korosztályok. a következő 4-6 évben évente 20 000-40 000-rel nagyobb lesz az iskolát befejező és munkába álló fiatalok száma, mint az előző esztendőben. ugyanakkor a gazdaságirányítás új módszereinek hatásaival is számolnunk kell. a gazdasági érdekelttség előtérbe helyezésével módosul a termelési struktúra. ez az egyik vállalatnál munkaerőfelesleget, a másiknál munkaerőhiányt idéz elő. az új gyártmányok készítéséhez egy-egy vállalaton belül is a jelenlegitől eltérő összetételű és képzettségű munkásgárdára lesz szükség. sokhelyütt bevezetik majd a bedolgozó rendszer, a négyórás részmunkaidőt, mindez átszervezéssel járhat. a munkaerőmozgást lehetővé teszi az is, hogy a dolgozó indokolás nélkül, a vállalat indokolással, de gyakorlatilag szintén megkötöttség nélkül megszüntetheti a munkaviszonyt, bár a munka törvénykönyve védelmet nyújt a balesetet szenvedetteknek, a terhes nőknek, a családfenntartóknak, a törzsgárda tagjainak.

- a harmadik ötéves terv már szükségszerűen figyelembe vette mind a demográfiai hullám, mind a racionális létszámgazdálkodás hatásait. a terv célul tűzte ki a mezőgazdasági dolgozók eláramlásának csökkentését, a kiképzési struktúra és a munkaerőszükséglet jobb összehangolását. az ifjúsági munkaerőforrás gyors bővülése miatt az eddiginél kisebbre tervezték a háztartásbeli nők munkába vonását. ezek alapján viszonylagos egyensúlyi helyzet alakult ki, de emellett is a szakképzetlen munkaerő, s ezen belül különösen a 14-16 éves lányok foglalkoztatásánál nehézségekre kell számítanunk. a demográfiai hullám okozta foglalkoztatási nehézségek tehát gyakorlatilag a szakképzetlen fiatal lányok elhelyezkedési problémáira szűkülnek le. az 1966/70-es időszakban a nem mezőgazdasági ágakban 260 000-rel növekszik a foglalkoztatottak száma, mivel azonban a mezőgazdaságban a létszám csökken, a népgazdaságban a dolgozók száma az ötéves tervidőszakban 180 000-rel gyarapszik. minthogy időközben sokan nyugdíjba mennek és egyéb ok miatt kiesnek a munkából, őket is pótolni kell, tehát ténylegesen öt év alatt 840 000-860 000-en jutnak állásnoz.

/folyt.köv./
8.25/Lm

-7-

mti

bb 9. / előrejelzés a 1. folyt. /-ju

ami a munkaviszony létesítésének és megszüntetését illeti, úgy véljük, hogy rövid átmeneti időtől eltekintve, ez nem idézi elő szükségszerűen a munkaerő hullámváltozás növekedését, mint ahogy a szigorú adminisztratív intézkedések sem akadályozták meg a fluktuációt. az 50-es évek elején a munkából történő kilépést a legszigorúbb intézkedésekkel korlátozták, felmondani is csak fegyelmi okból lehetett, mégis abban az időben volt a legnagyobb a munkaerő hullámváltozása. miután enyhítették a kilépések hátrányos következményeit legutóbb 1965 január 1-én, - a fluktuáció az 1953 előtti szintre csökkent.

a helyzet természetesen az említettek ellenére sem problémátlan. az új gazdasági mechanizmussal együtt jár majd, hogy a vállalatok a munkaerővel is takarékoskodnak. egyes helyeken jelenleg több embert foglalkoztatnak a szükségesnél, itt a kilépők, vagy a nyugdíjba vonulók helyére nem vesznek fel újakat. egyes vállalatoknál nagyobb mértékű munkaerőcsökkentésre is szükség lehet. ez esetben a problémák egy részének megoldása hasonló lesz a bányászatéhoz, ahol közismerten új területekre irányítják a felszabaduló dolgozókat. ugyanakkor hangsúlyozni szeretném, hogy a vállalatok a jövőben nem kapnak semmiféle létszámelőirányzatot, tehát olyat sem, amely egyoldalú létszám-takarékoságra ösztönözné őket. ezenkívül a foglalkoztatásra közvetett és közvetlen módon serkentik is a vállalatokat a különböző gazdasági intézkedések. ilyen közvetett módszer például az eszközök átadásának járuléka, amely érdekeltté teszi a vállalatokat abban, hogy valamennyi gépüket üzemeltessék, tehát alkalmazzanak hozzá munkaerőt. bizonyos munkakörökben éppen létszámnövekedéssel kell számolni. megnövekszik majd például az információs rendszer jelentősége, bővül a kereskedelmi hálózat, több figyelmet fordítanak az áruk külsejére, csomagolására, terjesztésére, propagandájára, s mindez munkaerőt is leköt. a foglalkoztatási problémák megoldását közvetlenül szolgálja például a gyermekgondozási segély, amely nemcsak az otthon maradó anyáknak segítség, hanem azt is lehetővé teszi, hogy távollétükben több-tízezer szakképzetlen lány jusson munkához.

/folyt. köv./

8.55/ju

-8-

MH 9.15 J

bb 9. / előrejelzés a ... 2. folyt. /-ju

társadalmi érdek, hogy a csökkent munkaképességűek is hasznos munkát végezzenek, mégpedig tényleges képességüknek megfelelően és nem „kreált”, beosztásban. helyes, ha a vállalatok külön műhelyek létesítésével, a bedolgozási formák bevezetésével nyújtanak munkalehetőséget a csökkent munkaképességűeknek. a szakmai rehabilitáció másik módja a szociális foglalkoztatók létesítése. a csökkent képességű dolgozóknál tehát nem az elbocsátás, hanem a legcélszerűbb foglalkoztatás a megoldás. persze vannak olyanok is, ahol már nincs lehetőség szakmai rehabilitációra. ha ezek az emberek elérték a nyugdíjkorhatárt, nyugdíjazni kell őket, ha megvan ugyan már a kellő szolgálati idejük, de a nyugdíjkorhatárt még nem érték el, úgy a korhatár eléréséig várható nyugdíjuk 75 százalékát - legalább azonban 500 forintot kapják, mint átmeneti segítyt, ha erre a kedvezményre sem jogosultak, akkor szociális járadékot kapnak a szakmai rehabilitációra alkalmatlan emberek.

mindent egybevetve a munkaerőgazdálkodásban a következő évekre a problémák ellenére is egyensúlyi helyzet várható. az illetékes szervek minden esetben állandóan figyelemmel kísérik a munkaerő keresletet és kínálatot, a munkaerő-hullámváltozás alakulását, s indokolt esetben közbe is avatkoznak. lényegesen megnövekszik a tanácsok munkaerőgazdálkodási részlegének feladata, nagyobb lesz a felelősségük. más állami szervek szükséges esetekben beruházási, nyugdíjpolitikai intézkedésekkel esetleg közvetlen utasításokkal is közbeavatkozhatnak, ha a munkaerőmérlegben jelentősebb eltolódásokat tapasztalnak. ez kellő biztosíték arra, hogy a becsületesen dolgozók mindig munkához tudnak majd jutni. /mti/

8.55/lm

- 9 -

MH 9.15 J

bb 10. szeptember 18: fiatal műszakiak és közgazdászok napja a városligetben - elkészült a részletes program

i di/tm-lm sr

1967. szeptember 12.

a szakszervezetek országos tanácsa és a kisz központi bizottsága szeptember 18-án a fiatal műszakiak és közgazdászok napjának megrendezésével gazdagítja a szovjet tudomány és technika 50 éve című jubileumi kiállítás programját. az esemény most elkészült részletes terve azt igéri, hogy ebből az alkalomból a szokásosnál is több élménnyel gyarapodhatnak a városligetbe látogató ifjú szakemberek ezrei. az ünnepi megnyitó, a kisz központi bizottsága egyik vezetőjének beszéde után tájékoztató hangzik el „mérnökképzés és a fiatal műszakiak helyzete a szovjetunióban”, címmel. az alkalmi moziban hétórás nonstop vetítés-sorozat pereg majd, amelynek műsorában összesen 14 szovjet tudományos és műszaki filmet mutatnak be. a nézők egyebek között megismerkedhetnek a szovjet űrhajózás, a nukleáris, fizikai kutatások eredményeivel, s több forradalmi jelentőségű műszaki-technikai eljárással. a kiállítás gyűjteményét szovjet, illetve magyar szakemberek mutatják be a vendégeknek, akik vidékről 33 százalékos kedvezménnyel válthatják meg oda-vissza vasuti jegyüket.

a fiatal műszakiak és közgazdászok napjának rendezői este-re kétórás szabadtéri filmbemutatót is terveznek. ennek műsorát a látogatók kívánságainak megfelelően állítják össze. a budapesti kisz-szervezeteknek ezen kívül arra is lehetőséget adnak, hogy „otthon”, is levittsék a kiállítás film-repertoárjának egy részét. a műszaki tudományos újdonságokról szóló alkotásokat díjtalanul bocsátják rendelkezésre.

a városligeten kívül a budapesti műszaki egyetemre is meghívják „a szovjet tudomány és technika 50 éve”, kiállítás vendégeit. itt „hogyan lettem tudós”, címmel o.a. nyikolajevics, a fizika-matematika tudományok doktora tart előadást szeptember 18-án./mti/

--

9.00/Lm

-10-

9.35

klv

bb 12. segítséget kapnak a budapesti lakásépítők - országosan csaknem ezer terven felüli új otthon átadására készülnek az évm-vállalatok

i sb/j-ju ie

1967. szeptember 12.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium több megyei építőiparu vállalatának dolgozói a napokban bejelentették, hogy az ország lakásgondjának enyhítésére telteljesítik az ideai lakásátadási előirányzatot. a szolnok megyeiek például mintegy 200, a fejér és békés megyeiek csaknem 100, a vas és baranya megyeiek mintegy 70 új otthon építését akarják terven felül befejezni az év végéig. a budapesti lakásépítkezéseken azonban jelentős munkaerő-probléma nehezíti a munkákat. elsősorban sok szerelő és szakipari szakmunkásra lenne szükség. az idén ugyanis a tavalyinál 25 százalékkal több új lakást kell építeni budapesten, s a befejező munka java az év végére maradt. szeptemberig 2 500 fővárosi lakást építettek fel, és még csaknem kétszerannyit, több mint négyezret kell átadni az év utolsó négy hónapjában.

a minisztérium építőipari főigazgatósága az utóbbi hetekben a tervüket telteljesítő megyei vállalatokkal közösen felmérte, milyen segítséget nyújthatnának a budapestieknek. több megyei vállalat dolgozói, mint a szolnokiak és a tolnaiak néhány fővárosi lakóház teljes felépítését már korábban át-vállalták a budapestiektől, s most is küldenek újabb segítséget. a legjobb megyei vállalatok mintegy 250 szerelő és szakipari munkást „ kölcsönöznek”, az év utolsó két hónapjában. a fővárosban pedig a két nagy lakásépítő, a 43-as és a budapesti lakásépítő vállalat dolgozói most versenyt kezdtek, hogy október közepéig kívül-belül elvégezzék a vakolást a december végéig átadandó összes lakóházon, s így a helyüket adjanak a befejező munkákat végző brigádoknak. több építkezésen azonban máris fogadhatnák a vidékiek segítségét. ezért a főigazgatóság most meggyorsítja az erőik összevonását.

a minisztériumi építőipar ez évi lakásátadási tervének megtételéért vívott harc budapesten dől el. ha ugyanis a fővárosban sikerül az idén előirányzott összes lakás átadása, akkor országosan - a vidéki vállalatok eredményes munkájával - előreláthatóan csaknem ezer terven felüli új otthont adnak át./mti/

9.22/ju

--
-11-

klv 10.00

bb 11. restaurálták a csempeszkopácsi 13. századi román stílusú templomot

vid-fm/tné-lm ká

1967. szeptember 12.

a vas megyei csempeszkopácson áll falusi románkori építészeti egyik legnevezetesebb alkotása. a 13. században épült templomot most restauráltatta az országos műemléki felügyelőség. a híres jáki templom faragóműhelyének mesterei készítették az épület díszítő elemeit. déli kapuján és egyebütt a jákihoz hasonló figurák, szobordiszek láthatók: a templomba egymás alatti rétegben falfestményeket találtak. a legrégebbi egy 13.-14. századi figurális festmény. felette 16. századbeli reneszánsz díszítés látható. egyik festmény alkotójának dorfmestert vélik, de a műalkotás eredetét ezután vizsgálják meg alaposabban a művészettörténészek.

a templom környékét a hazafias népfront kezdeményezésére társadalmi munkával hozza rendbe a község lakossága. /mti/

-. -

bb 13. határtalálkozók, emlékestek - bibliográfia a szovjet nők életéről

1 fe/hné-lm sr

1967. szeptember 12.

az őszi hetekben budapesten, a vidéki városokban, falvakban és tanyákon az asszonyok összejövetelein az előadások számain méltatják a nagy októberi szocialista forradalom világtörténelmi jelentőségét, történelemformáló szerepét. kiállításokon mutatják be a szovjet nők életét, munkásságát. szorgos asszonyok gyűjtik azoknak a tárlatoknak gazdag dokumentumanyagát, amelyek a nagy októberi szocialista forradalom eseményeinek hatását illusztrálják hazánkban.

az orosz, illetve a szovjet nők harcát, megváltozott életét, a társadalomban betöltött mai szerepét foglalja csokorba egy készülő bibliográfia a forradalom évfordulójának tiszteletére. a kossuth-könyvkiadó és a magyar nők országos tanácsa díszes kötetben jelenteti meg a marxizmus-leninizmus klasszikusainak a nők kérdésével foglalkozó beszédeit, illetve cikkeit. a nők összejövetelein, baráti esteken a szovjetunióban járt magyar asszonyok és lányok számolnak majd be kinti élményeikről.

az évforduló alkalmából, október végén, többszáz magyar és szovjet nő részvételével határtalálkozókat rendeznek ungvárott és nyíregyházán.

készül már 19 megyénk nőtanácsának ajándéka a szovjet nőbizottságnak: vörös zászló sajátos népművészeti himzéssel.

a magyar nők jubileumi ünnepeire szovjet nőküldöttség érkezik hazánkba. /mti/

9.25/Lm

- 12 -

1/11 10⁰⁰

bb 14. nem fizetett tartásdíjat, ittas embertől lopott - másfél évi szabadságvesztés

1 bc/lk-ju sr

1967. szeptember 12.

missuray istván, 33 éves gépbeállító, budapesti lakos börtönbüntetéséből szabadulva megállapodott elvált feleségével, hogy gyermeke után havonta rendszeresen fizeti a tartásdíjat, felesége pedig követeli tőle az addig elmaradt összegeket. ígérete ellenére csaknem háromnegyed éven át, újabb tartóztatásáig egyetlen alkalommal sem tett eleget fizetési kötelezettségének. bejelentett lakásán nem tartózkodott, s amikor megtudta, hogy felesége a gyermektartásdíj címén letiltatta a fizetését, elhagyta munkahelyét, s megfenyegette az asszonyt.

missuray ezen kívül más úton is összeütközésbe került a törvénnyel: egy férfitől, aki a vendéglőben alaposan felöntött a garatra, ellopta a karóráját, majd eladta.

a központi kerületi bíróság missuray istvánt - figyelembe véve büntetett előéletét - másfél évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

-. -

Tnem

bb 17. vándor divatbemutató iparu üzemekben - amatőr manekenekkel

a vid ku/sk-ju ká

1967. szeptember 12.

a tatabányai vértess áruház háziasszonyokból, fiatal lányokból szervezett amatőr manekengárda segítségével egész komárom megyére kiterjedő vándor divatbemutatókat rendez. a műkedvelő manekenek nemcsak a nagyobb városokban és községekben, hanem a nőket foglalkoztató üzemekben is bemutatják a legújabb ruhamodelleket.

a fiatal lányok és asszonyok az áruház házi tanfolyamán sajátítják el a könnyed fellépés, a sikeres mozgás fortélyait. elsőként orosz lányban, tatán, majd az almásfüzitői timföldgyárban rendeznek divatbemutatót. /mti/

-. -

9.50/e

- 13 -

1/11 10⁰⁰

bb 15. az országos béketanács elnöksége a dnff új programjáról

1 di/tm-ju sr

1967. szeptember 12.

hazánkban is nagy érdeklődéssel fogadták a délvietnami nemzeti felszabadítási front új programjáról érkezett híreket. számos demonstráció és más megmozdulás részvevői határozatlan üdvözltek és támogatásukról biztosították a szabadságharcosok nagy jelentőségű dokumentumát, céljait. ennek jegyében foglalt állást az országos béketanács elnöksége is, amely a délvietnami nemzeti felszabadítási fronthoz intézett táviratában hangsúlyozta:

- a magyar béketanács elnöksége a békeszerető magyar milliók nevében szeretettel és együttérzéssel köszönti a délvietnami nemzeti felszabadítási frontot, az amerikai agresszorok és csatlósai ellen hősiességgel küzdő délvietnami nép egyetlen képviselőjét. az utóbbi időben elért nagyszerű harci sikereiket népünk nagy lelkesedéssel fogadta.

- örömmel és megelégedéssel szereztünk tudomást legutóbbi kongresszusukon elfogadott új programjukról, amelyben kifejezésre jut a délvietnami nemzeti felszabadítási frontnak népe jelenéért és jövőjéért érzett mély felelőssége és bölcsessége. a nép döntő többségét tömörítő kiváló program ez, az amerikai agresszorok és csatlósai kiűzésére, a szabad, független és semleges dél-vietnam, majd az egységes vietnam megteremtésére. a délvietnami nemzeti felszabadítási front e programjával nemcsak népének tett felbecsülhetetlen szolgálatot, hanem a nemzetközi imperializmus és neokolonializmus elleni harchoz, a békéért és a demokráciáért folyó világméretű küzdelemhez is jelentékenyen hozzájárult.

- bizonyosak vagyunk abban, hogy e program valóra váltásáért dél-vietnam népe - vezetője, a nemzeti felszabadítási front köré tömörülve - még szorosabbra zárja sorait, tovább szilárdítja egységét és új győzelmeket arat az agresszor felett. a magyar békemozgalom, csak úgy, mint eddig, teljesen szívesen támogatja és segíti ezt a harcot. meggyőződésünk, hogy a vietnami nép igazságos ügye győzni fog! - fejeződik be a távirat. /mti/

--

9.40/ju

-14-

Klv 10⁴⁰

bb 16. november 7-én avatják az új karcagi kórházat

a vid fm/sk-lm ká

1967. szeptember 12.

a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója tiszteletére indított szocialista munkaverseny kedvezően alakítja a szolnok megyei állami építőipari vállalat csaknem félmilliárd forint értékű kivitelezési programját. az ideiglenes építkezések zömét határidőre elvégezték, a 300 ágyas szolnoki mávkórházat pedig az előírt időpontnál korábban átadták. a negyedik negyedévben 50 nagyobb létesítmény átadására kerül sor. elkészül és november 7-én avatják fel a 11 szintes, 460 ágyas karcagi kórházat, - az ország egyik legkorszerűbb gyógyintézetét. kisújszálláson befejezik a nyolctantermes gyógypedagógiai iskola kivitelezését. jászberényben és tápiószelén egyenként 16 000 liter befogadóképességű bortároló építését fejezik be. szolnokon megkezdte működését az új nemzetközi autószerelő-állomás és újabb 182 lakásba költözhetnek be a tulajdonosok. tiszafüreden átadásra kerül a tíz munkahelyes központi szakorvosi rendelő.

a mezőgazdasági jellegű építkezések közül befejezik a mezőnéki táncsics tsz negyvenezres nagy „tojó kombinátjának” építését, amely évente nyolcmillió tojást és nagymennyiségű baromfi húst állít elő. /mti/

--

bb 19. művelődési otthont kapott a százhalmabattai munkásszállás

vid kz/sk-lm ká

1967. szeptember 12.

majdnem kétmillió forintos költséggel művelődési otthont kapott százhalmabattán a dunai kőolajipari vállalat 1 800 személyes munkásszállása. a korszerűen berendezett otthonban többek között 300 személyt befogadó moziterem, könyvtár, több klubszoba, oktatóterem várja a látogatókat. /mti/

--

10.05/ju

10⁴⁰

-15-

Klv

bb 18. kötőanyagként használják fel a borsodi vegyi kombinát pvc-üzemének karbidiszapját a kazincbarcikai könnyübetongyárban

b vid-fm/tné-Lm ká

1967. szeptember 12.

Kazincbarcikán működik hazánk egyetlen gázszilikát üzeme, ahol lengyel berendezések segítségével a borsodi hőerőmű kazánjaiban visszamaradt pernyesalakból jóminőségű építőanyagot készítenek. a másodosztályú téglával egyenlő szilárdságú, de súlyban jóval könnyebb, kiváló hőszigetelő pernyebetontermékeket a szakemberek megkedvelték és a gyárnak ma már gondot okoz az igények kielégítése. ezért dolgozói a jubileumi versenyben többlettermelésre törekednek, és az év végéig tervezett 185 ezer helyett 195 ezer köbméter kézfalazó blokkot, válaszfal- és hőszigetelő lapot adnak az építkezésekhez. a vállalat felét már teljesítették, és pedig úgy, hogy az elmúlt nyolc hónap alatt 80 százalékban elsőosztályú terméket állítottak elő.

a könnyübetongyár műszaki vezetői - a kedvező eredmények mellett - gondos és körültekintő munkával készülnek az új gazdasági mechanizmus bevezetésére. céljuk, hogy mielőbb biztosítsák az üzem folyamatos nyersanyagellátását, bővítsék termékeinek választékát, és a különböző pernyebetontípusokat az eddigénél olcsóbban készítsék. ennek megvalósítására még az idén számos új technológiát és intézkedést vezetnek be. így többek között - a pernyebetongyártáshoz szükséges nagymennyiségű mészegy részének pótlására felhasználják a borsodi vegyi kombinát pvc-üzemének hulladékát: a karbidiszapot. a kísérletek során a mész- és karbidiszap-keverék, mint kötőanyag, kiválóan bevált, és ezzel az új eljárással a számítások szerint évente másfélmillió forintot takarítanak meg.

a következő hónapokban az építéstudományi intézet segítségével új termék: a szendvics-födém gyártását is megkezdik, amelyből kísérletképpen ezer köbmétert készítenek. ezt az új terméket a nehézbeton hőszigetelésére használják fel. gondoskodtak a pernyebázis kiszélesítéséről is. a folyamatos nyersanyagellátás megoldására jövőre a borsodi hőerőmű újabb két kazánját kapcsolják be a termelésbe, s így az „áramgyár”, összes kazánjainak salakját a könnyübetongyár dolgozza fel. ezenkívül a gyár műszaki és fizikai dolgozói úgy szervezték meg munkájukat, hogy éves tervüket december 1-ig befejezzék, a hátralevő napokon elvégezzék az 1968-ra ütemezett nagyjavítások kétharmadát, s felkészítsék üzemüket az új kazánokból érkező pernye fogadására./mtl/

--

10.45/Lm

- 16 -

Me

bb 20. hazánkban először halimbán alkalmazzák az oldal-üritő bányagépet

a vid fm/sk-ju ká

1967. szeptember 12.

a bakonyi bauxitbányák halimba ii. üzemében egy évig tartó műszaki próbák után szakmai jelentést készítettek a bányamérnökök a hazánkban eddig még nem alkalmazott, úgynevezett oldal-üritő bányagéptípusról. a nyugatnémet gyártmányú új berendezést a szakemberek előnyösnek tartják elsősorban azért, mert gazdaságosabbá tehetik vele a kitermelt anyag mozgatását. az eddig alkalmazott géptípusok a bauxitfalról lerobbantott érc-tömeget markoló kanalukkal felemelték, magasba lendítették, majd a mögöttük várakozó csillékbe üritették. amíg a bányászok a megtelt csillék üressel cserélték ki, a gép kihasználatlanul várakozott. az új bányagépnek a földgyaluhoz hasonlítható kanála van, amellyel felemeli a földről az ércrögöket, de ezután nem hátrafelé, hanem oldal-irányba üritik ki a terhet. ezzel a megoldással lehetőség nyílik arra, hogy a gép ne közvetlenül a csillékbe, hanem a mellette elhelyezett, állandóan mozgásban lévő kaparószalagra rakodjon és szinte minden percet kihasználva működjen. az új típus jól bevált a helyi viszonyok között és újabb egységeket rendelnek belőle. /mtl/

--

bb 21. üzemi kutató állomás a tiszaföldvári Lenin termelőszövetkezetben

a vid kz/sk-ju ká

1967. szeptember 12.

a tiszaföldvári Lenin termelőszövetkezet „közgazdasági bizottsága”, a nagykunsági mezőgazdasági kísérleti intézettel kért segítséget a termelés színvonalának emeléséhez és állandósításához. az ezzel kapcsolatos megállapodás szerint a kísérleti intézet üzemi kutató állomást alakít ki a termelőszövetkezetben. a közös gazdaság külön területet jelölt ki a kísérleti állomás céljára. az ott kialakítandó parcellákon vizsgálják majd, hogy az adott talajviszonyok között milyen növények termelése a legkifizetődőbb, milyen agrotechnikai módszerek és talajművelési eljárások hozzák a legkiemelkedőbb eredményt. tanulmányozzák a tápanyagutánpótlás, az ösztönzés és a vetésforgó optimális formáját is. segítséget kap a termelőszövetkezet a tervekészítéshez, általában a termelési struktúra kialakításához. a gazdaság a szerződés alapján meghatározott összeget fizet az intézet munkájáért és szaktanácsaiért. /mtl/

--

10.45/ju

-17-

Me

bb 22. negyvenhárom edényégető kemence beregsurányban - befejeződtek az idejű ásátások

a vid fm/sk-lm ká

1967. szeptember 12.

befejeződtek az idejű ásátások beregsurány határában, a mic-patak partján két évvel ezelőtt feltárt „edényégető központ”, -ban. az idejű újabb 15 kemencét tártak fel igen jó állapotban. megtalálták azokat a gödröket, amelyekben az összetöredezett edényeket halmozták fel. a töredékből több mint husz százat lehetne megtölteni. többek között agyagpecsétnyomó, 2. századi római pénzérme, állati csontok, csontfésű-töredékek, faszéndarabok, orsógombok, borostyángyöngyök, kés és más használati eszközök kerültek napvilágra. a kemencékben égetett kerámiák pecsételt mintái a beregi kultúrára jellemzőek. előállítói valószínűleg a gépidák lehetnek a 4. században.

a mostaniakkal együtt már 43 edényégető kemencét tártak fel. számukat tekintve a beregsurányi lelet egyedülálló a világon. tudományos szempontból nagyjelentőségűek, mert lehetőséget nyújtanak az 1600 évvel ezelőtt itt élt népek termelési kultúrájának megismerésére. a feltárt kemencék jövőre fedél alá kerülnek, s mint szabadtéri régészeti kiállítási anyagot tekintheti meg a közönség./mti/

--

bb 23. fűfeldolgozó üzem lentiben

vid kz/sk-lm ká

1967. szeptember 12.

a zala megyei lenti környékén gazdálkodó termelőszövetkezetek az idejű már 800 hold más növény termesztésére alkalmatlan területen nevelnek nemesfűzt. a tisztított fűzvevessző zömét dél- és nyugat-európai országokba szállítják. a valutát hozó nyersanyag feldolgozására korszerű üzem épült lentiben. a tervek szerint ugyanott kerti butorok készítésére is berendezkednek./mti/

--

bb 24. mezőturáról származó képzőművészek kiállításával nyitják meg a nagykunság első emeletes galériáját

vid-fm/tné- ká

1967. szeptember 12.

mezőturon az őszi ünnepi hét idejű nyitják meg a nagykunság első önálló, emeletes galériáját és állandó kiállítási termét. az intézmény részére a városi tanács használaton kívüli épületet vásárolt meg és újított fel a községfejlesztési alapból. az emeleten a képzőművészeti alkotásokat helyezik el, a földszinti részen pedig mezőtur és a nagykunság történelmét, régészeti emlékeit bemutató kiállítást rendeznek be. az ünnepélyes megnyitó alkalmából hat mezőturi születésű képzőművész alkotásait mutatják be./mti/

11.00/ju

--
-18-

mti
11.15

bb 25. „, vasolló,, betonkockák emelésére

a vid fm/sk-ju ká

1967. szeptember 12.

óriási öllóhoz hasonló az a berendezés, amelyet a nehéz fizikai munka megszüntetésére készítettek a lábatlani vasbetongyárban. a gép markoló szerkezetével egyszerre 36 darab, egy tonna súlyú betonkockát emel fel és továbbít a vagonokhoz.

a „, vasollót,, a lábatlani vasbetongyár komáromi üzemében állítják munkába. ezzel több éves gépesítési programot fejeznek be. a munka megkönnyítésére a szabadtéri tárolón felszámolták a csillás szállítást, a magasan felhalmozott anyag „, utcasorai,, között gumiszalagos szállító rendszert építettek ki. a gyártó csarnokokból kikerülő betonkockák továbbítására targoncákat állítottak munkába. /mti/

--

bb 26. korszerű hűtőraktár épül orosházán

vid kz/sk-ju ká

1967. szeptember 12.

új, korszerű zöldségraktár és tranzitcsarnok helyét jelölték ki orosházán. a 16 millió forintos költséggel felépülő raktár és csarnok husz vagon friss áru hűtésére, 160 vagon vöröshagyma hőkezelésére és tárolására ad majd lehetőséget. az új létesítményből az orosháza és tótkomlós környéki nagyüzemi kerétszetek termékei jutnak el az eddiginél jobb minőségben a hazai és a külföldi piacokra. /mti/

--

11.05/ju

-19-

mti
11.15

bb 27. százmillió forint a lábattani kőbányászok munkakörülményeinek javítására

a vid kz/sk-lm ká

1967. szeptember 12.

Évtizedes gondtól szabadítja meg a lábattani cementgyárat az a beruházási program, amit most hagytak jóvá a hivatalos szervek. mintegy 100 millió forintos költséggel korszerűsítik a gyár kőbányáit, a nagyarányú rekonstrukcióval kettős célt érnek el: könnyebb, jobb munkakörülményeket teremtenek a bányászoknak és folyamatosabbá válik a gyár nyersanyag ellátása.

a rekonstrukció során a számos új korszerű berendezésen kívül egyheti termeléshez elegendő kő tárolására alkalmas tárolót építenek. így megszüntethetik az éjszakai és az ünnepnapra kőfejtést, mindenütt felszámolják a nehéz fizikai munkát. megszűnik például a fáradságos kézi csille-továbbítás, s az itt felszabaduló 50-60 munkás a korszerű gépeket kezeli majd. kényelmes öltözt és fürdőt is építenek a kőbányászok számára. /mti/

..-

bb 28. „nagyon elégedettek vagyunk utazásunk eredményeivel, - a hazánkban járt francia katolikus csoport vezetőjének nyilatkozata

i ms/gg-lm sr

1967. szeptember 12.

egy hetet töltött hazánkban a témoinage chrétien című francia katolikus hetilap vezetőségének és a lap baráti körének 130 tagú csoportja. elutazásuk előtt georges montaron, a lap főszerkesztője, aki a csoportot vezette, nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának.

- csoportunk összetétele a francia katolikus társadalom keresztmetszetét adja - mondta. - vannak köztünk tanárok, tanítónők és tanítók, orvosok, mérnökök, munkások, parasztok, és természetesen papok is. párizson kívül lyon, toulouse, dunquerque és nancy azok a fontosabb helyek, ahonnan a résztvevők rekrutálódtak. valamennyien szocialisták, a társadalmi haladás hívei vagyunk és éppen ezért nagy kíváncsisággal jöttünk magyarországra.

- várakozásunkban nem is csalódtunk, sőt nagyon elégedettek vagyunk utazásunk eredményeivel. a püspöki kar külügyi bizottsága széleskörű, sokoldalú programot állított össze számunkra.

/folyt.köv./

11.10/ju

-20-

1130A

bb 28. /,, nagyon elégedettek ...1. folyt./-lm

mindent megnézhattunk, amit csak akartunk és mindenütt alkalomunk volt közvetlenül beszélgetni az emberekkel. a fővároson kívül kecskeméten, miskolcon, nyíregyházán, egerben és a balatonnál jártunk. láttunk állami gazdaságot, termelőszövetkezetet, gyárat, egyetemet, iskolákat. mély benyomást tett ránk, hogy a magyar mezőgazdaság és ipar milyen nagy utat járt meg. az emberek kérdéseinkre mindenütt őszinte, világos válaszokat adtak. mindez együttesen alkalmas volt, hogy gazdagítsa tapasztalatainkat a szocializmus gyakorlatáról.

- magam már negyedszer fordulok meg magyarországon és így közvetlenül érzékelem a fejlődést. minden téren jelentős haladást tapasztaltam. az áruval megrakott üzletek, a megnövekedett autóforgalom, az emberek öltözködése egyaránt erről tanuskodik.

- az egyház és az állam viszonyát illetően kedvező benyomásokat szereztünk magasszintű egyházi, állami és társadalmi szervek vezetőivel folytatott eszmecsereinken. többek között fogadott bennünket dr. brezanóczy pál püspök, a katolikus külügyi bizottság elnöke. a magyar katolikus egyház és sajtó több vezetőjével, szabó imre püspökkel, dr. semptey lászló érseki helynökkel, dr. várkonyi imrével, az actio catholica országos igazgatójával, horváth richárd, mihelics vid és saád béla szerkesztőkkel folytatott beszélgetéseink is erről győztek meg. az egyetemi templomban meghallgatott egyházi hangverseny komoly zenei élményt jelentett számunkra.

- utunk abból a szempontból is sikeres volt, hogy alkalom kínálkozott a békéért folytatott franciaországi tevékenységünk ismertetésére. többek között beszámoltunk a francia püspököknek johnson elnökhöz, francia papoknak amerikai papokhoz írt leveleiről, amelyekben a vietnami háború befejezését sürgették.

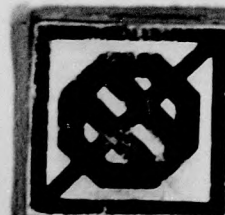
- örömmel állapíthatom meg, hogy találkozásaink alkalmasak voltak a két nép közötti megértés és baráti kapcsolatok fejlesztésére is. ezt célozza különben az a tervünk, hogy hazatérve a már említett városokban beszámoljunk majd tapasztalatainkról. ha hivatalosan nem is, de a valóságban annál inkább követeli, szószólói leszünk franciaországban a magyar népnek - fejezte be nyilatkozatát georges montaron. /mti/

..-

11.20/lm

- 21 -

1148

bb 29. nyolc halálos közlekedési baleset történt az elmúlt 24. órában

i fe/lk-ju hk

1967. szeptember 12.

budapesten a ix. kerületben a soroksári ut 110. számú ház előtt csepela lászló 23 éves segéd munkás motorkerékpárjával szabálytalanul előzött, felborult és nekiütközött egy szabályosan haladó tehergépkocsinak. csernák jános 18 éves segéd munkás, a motorkerékpár utasa olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a rendőrség csepela lászlót őrizetbe vette.

a xv. kerületben a pestujhelyi ut 50. számú ház előtt kubanek józsef 22 éves sofőr figyelmetlenül vezetett egy vállalati tehergépkocsit és elütötte a gyalogosan haladó szpacsek sándorné 66 éves nyugdíjas, budapesti lakost, aki a helyszínen meghalt.

a rendőrség kubanek józsefet őrizetbe vette és a halálos baleset ügyében a vizsgálatot tovább folytatja.

a bács-kiskun megyei felsőszentiván községben ittasan kerékpározott pencz tamás 44 éves tsz-tag és az utmenti árokba borult. a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt.

miskolcon szakszon jánosné 65 éves háztartásbeli féktávolságon belül egy személygépkocsi elé lépett, amely az idős asszonyt elütötte. szakszon jánosné a helyszínen meghalt.

gyöngyösön kerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget egy motorkerékpárnak ambrusz imre 55 éves kertész és a két jármű összeütközött. ambrusz imre olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházban belehalt sérüléseibe.

gyömrő és mende közötti útvonalon ittasan, figyelmetlenül vezette a kossuth tsz vontatóját koncz jános 28 éves sofőr, a pótkocsi felborult és a rajta utazó lantos jános 40 éves tsz-tag a helyszínen meghalt. a rendőrség a figyelmetlen vezetőt őrizetbe vette.

kisújszállás határában csiki zsigmond 26 éves sofőr szerepi lakos a helyi tsz tehergépkocsijával az utmenti árokba borult. a baleset következtében a tehergépkocsin utazó g. rácz sándor 61 éves és bácsi imre 45 éves tsz-tag, szerepi lakosok a helyszínen meghaltak, további 11 személy könnyebben megsérült. a balesetet az okozta, hogy csiki zsigmond vezetés közben elaludt. a rendőrség csiki zsigmondot előzetes letartóztatásba helyezte és a súlyos baleset ügyében a vizsgálatot tovább folytatja. /mti/

11.00/lm

- 22 -

bb 30. tordai jenő

lk-lm hk

1967. szeptember 12.

külkereskedelmi miniszterhelyettes háromnapos brnói látogatása után visszaérkezett budapestre. tordai jenő a szeptember 9-én megnyílt brnói vásár ünnepélyes megnyitására vett részt és tárgyalásokat folytatott a csehszlovák külkereskedelmi minisztérium vezetőivel a két ország árucseré-forgalmának további bővítéséről. /mti/

.-.

bb 31. a nemeistett gabonavetőmag nagy részét már kiszállították - kedvezményes akció a bezostája -1. vetőmag vásárlására

i cs/tr-lm le

1967. szeptember 12.

az utóbbi napokban országszerte lehullott, helyenként bőséges esők lehetőséget adnak az őszi szántás-vetési munkák meggyorsítására. az ehhez szükséges vetőmagvak nagyrésze máris a termelőüzemek rendelkezésére áll. az országos vetőmagtermelő és ellátó vállalatnál tájékoztatásul közölték, hogy a fajtafelújításra szánt nemesített ősziárpa vetőmag szállítását befejezték. a gazdaságoknak átadott több mint ezer vagonnyi ősziárpa vetőmag zömét a kitűnő b.-40-es, az m. h-68-as, és a nagyobb mennyiségben most először forgalomba kerülő m-259-es fajták teszik ki. ez utóbbi elsősorban jó télállóságával, korábbi érésével jelent új előnyt, s amellyel nem is pereg.

a nemesített rozs vetőmagnak körülbelül 90 százalékát szállították ki a termelőszövetkezetekbe. a fajtaválasztékot olyan márkák jelzik, mint a kisvárdai, a lovászpatonai, és a kecskeméti heterózis. a buza-vetőmag 65-70 százalékát adták eddig át. a kiszállítással előbbre tartanak, mint bármelyik korábbi évben. idén a nemesített buzavetőmag igény több mint 80 százalékát már a kitűnően bevált bezostája 1-es szovjet intenzív fajtából elégítik ki. a bőséges és minőségileg is kifogástalan idei termés módott adott arra, hogy az évenként szokásos 25 százaléknál vetőmagfelújításon kívül is nagy mennyiségű nemesített vetőmagot használjanak fel a termelőüzemek.

/ folyt. köv. /

12.30/ju

-23-

13.00/je

bb 31. / a nemesített...1. folyt./-lm

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium engedélyezte, hogy a termelőszövetkezetek az egész országban kedvezményesen vehessenek igénybe - a rendszeres felújításon túlmenően - bezosztája 1-es vetőmagot. ez azt jelenti, hogy a közös gazdaságok mind a 3. fokozatu mind a 2. fokozatu vetőmagot a 388, illetve 428 forintos eladási ár helyett 340 forintért kaphatják meg. az árkülönbséget állami dotációként számolják el. kívánatos, hogy az új kedvezményt elsősorban azok a termelőszövetkezetek vegyék igénybe, amelyek még nem rendelkeznek elegendő jóminőségű vetőmaggal, és ahol a buza hozamai az országos átlag alatt maradtak. a központi készletek olyan bőségesek, hogy minden igényt ki tudnak elégíteni.

a széleskörű vetőmagakció sikere érdekében a vetőmag vállalat kirendeltségei minden olyan termelőszövetkezetbe elküldik szakembereiket, ahonnan a vetőmagigénylés még nem érkezett meg. de addig is arra szólítják fel a gazdaságok vezetőit: a rendeléseket minél előbb adják fel, hogy a szállításokat még idejében befejezhessék. a gabonafélékhez hasonlóan minden reális igényt ki tudnak elégíteni az őszi takarmánykeverékek vetéséhez szükséges pannon- és szösös-bükkönyből. itt is kívánatos a megrendelések gyorsítása: eddig ugyanis a szokásos évi vetőmagigénynek alig 50 százaléka érkezett meg./mti/

--

bb 32. angol szakszervezeti küldöttség

/j-ju sr

1967. szeptember 12.

érkezett hazánkba tiznapos tanulmányutra a közalkalmazottak szakszervezete meghívására. dr. jókai lóránd, a szakszervezet főtitkára kedden tájékoztatta a vendégeket a magyar szakszervezeti mozgalom helyzetéről. /mti/

--

12.45/ju

el

-24-

13.50/j

bb 33. időjárásjelentés!

Lk-ju

1967. szeptember 12.

a meteorológiai intézet jelenti 1967 szeptember 12-én, kedden 12 óra 30 perckor:

tovább tart a hűvös idő

közép-európában ma reggel több felé esett az eső, olaszországban, valamint a balkén-félszigeten záporok, zivatarok voltak. változékony, esős az idő a brit-szigeteken és franciaországban is. szárazabb és melegebb időjárás csak kelet-európa déli felében található. hazánkban hétfőn erősen felhős, hűvös idő volt. sokfelé esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége általában 1-8 milliméter között volt, csupán zala megye délnyugati részén, valamint a pilis és a börzsöny hegvidékén mértek 10 millimétert meghaladó csapadékmennyiséget. a hőmérséklet napközben a miskolc-nagykanizsa vonaltól északnyugatra fekvő területen 17-20, máshol 18-24 fokig emelkedett.

ma hajnalra 9-14 fokig hűlt le a levegő. debrecen-nyiregyháza térségében gyorsan muló reggeli köd volt. a reggeli és a délelőtti órákban országszerte erősen felhős, helyenként esős maradt az idő. szegedről és békéscsabáról zivatart jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor általában 12-18 fok között volt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 15.7 fok volt, 2.1 fokkal alacsonyabb mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, gyengén süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 17 fok volt.

várható időjárás szerda estig: felhős idő, többfelé eső, helyenként zivatar. időnként élénk északnyugati, északi szél. néhány helyen reggeli köd. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-14, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 17-22 fok között.

a duna vizállása budapestnél 282 centiméter./mti/

13.30/ju

13.50/j el

--

-25-

bb 34. megnyitották a „varsó a 17-20. században,, című kiállítást

t ol/lk-lm sr

1967. szeptember 12.

ireneusz wilga, a lengyel népköztársaság magyarországi nagykövetségének első titkára kedden nagyszámu érdeklődő jelenlétében nyitotta meg varsó város történeti muzeumának „varsó a 17-20. században,, című kiscelli muzeumban rendezett grafikai kiállítását. a megnyitó ünnepségen részt vett kőműves istván, budapest főváros tanácsa vb elnökhelyettese, kerek gabor, a népművelési osztály vezetője.

a tárlaton több mint 40 alkotás mutatja be lengyelország fővárosának néhány megkapó részletét. a legutóbbi évszázadokban, amikor a háborus pusztítások után megkezdtek varsó újjáépítését, lépten-nyomon feltűnt multja és történelme. valahányszor újjáépítették, mindig az adott kor építészeti stílusának megfelelően.

varsó építészeti fejlődésében különösen jelentős volt a felvilágosodás kora, melynek emlékét, számos palota, egykori polgárházak őrzik. a 18. század második felének építészeti tevékenységét egy olasz származású festőművész, bernardo belottocanaletto örökölte meg. festményei, amelyek szerencsésen megmenekültek a pusztulástól, a leghitelesebb emlékei a főváros hajdani építészetének és mintául szolgáltak a történelmi városrészek újjáépítésekor.

a 18. és 19. századforduló után építették a belváros klasszicista épületeit és palotáit, s megkezdődött varsó talán legszebb negyedének kialakulása. ezekben az épületekben talált otthonra az újjáépítés után a fővárosi tanács és a nagyszínház. a 19. század közepétől gyarapodtak a gyárak, s környékükön jöttek létre a tulsufolt munkásnegyedek, és erre az időszakra esik a gazdag polgárság belvárosának kialakulása is.

a háboru, a hitleristák egyetlen romhalmazzá változtatták a milliós nagyvárost. a nép együttes erőfeszítésének eredményeképp azonban a lerombolt varsó helyén egy új milliós nagyváros született. újjáépítették csaknem valamennyi műemlékét is. napjainkban varsót a merész urbanisztikai koncepció, tágasság és sok zöld terület, valamint az építészeti formák sokfélesége jellemzi, ami annál érdekesebb, hiszen alig két évtized alatt épült újjá az egész város.

a varsó város történetét bemutató grafikai kiállítást a tervek szerint két hétig tartják nyitva. /mti/

13.45/e

- 26 -

15.20.8 *el*

bb 35. három nemzetközi színházi konferencia budapesten

t pr/gg-ju sr

1967. szeptember 12.

szeptember második felében három nemzetközi színházi tanácskozás lesz budapesten - tájékoztatta az újságírókat kedden a színház tudományi intézetben dr. hont ferenc, és dr. staud géza, osztályvezető. elmondották, hogy szeptember 15-én a kelet-európai színház tudományi bizottság iii. tanácskozása kezdődik 32 külföldi részvevővel. a tanácskozáson a modern színház kialakulásáról és kelet-európai kapcsolatairól cserélnek tapasztalatokat. a konferencián elsősorban a szocialista országok képviselői vesznek részt, de érkeznek vendégek ausztriából, törökországból és az usa-ból is.

szeptember 19 és 24-e között lesz a második rendezvény: a színházi könyvtárak és muzeumok nemzetközi szövetségének viii. kongresszusa, 46 külföldi kutató, elsősorban könyvtári és muzeumi vezetők részvételével. a központi témához - a dokumentáció a színházi gyakorlat szolgálatában - eddig nyolc külföldi előadást jelentettek be.

a kongresszusok sorát a firt, a színházi kutatók nemzetközi szövetségének v. kongresszusa zárja szeptember 24- és 30-a között. erre a tanácskozásra a világ minden tájáról csaknem 70 külföldi vendég érkezik budapestre. a kongresszus fő témája a színházi rendezés elmélete és gyakorlata, különös tekintettel a xx. század első negyedére. /mti/

--

bb 37. cukorrépaszedő kombájn bemutató borsodban

vid kz/sk-ju ká

1967. szeptember 12.

a borsod megyei mezőgazdasági értékesítő vállalat kedden a taktaközi állami gazdaságban csehszlovák és ndk-gyártmányú cukorrépaszedőket mutatott be a szakembereknek. a bemutatón ott voltak a gyártó cégek képviselői is. a munka közben tanulmányozott gépek a 10 órás műszakban, a nehéz talajviszonyok közepette is, nyolc holdról szedik fel és koronázzák le a cukorrépat. a gépek megnyerték a borsodi szakemberek tetszését. /mti/

--

14.30/-ju *el*

-27-

15.20.8 *p*

bb 36. szedik a szilvát szatmárban

vid kz/sk-lm ká

1967. szeptember 12.

a szilvatermesztésről híres szatmári tájon megkezdődött a közkedvelt őszi gyümölcs betakarítása. a tiszai árterek szilvásaiból a következő napokban csaknem 700 vagon kékhéjú gyümölcsöt szednek le a bőséges terméstől szinte roskadozó fákról. a szatmári szilva minősége jobb, mint az elmúlt tíz év bármelyikében. cukortartalma négy-öt százalékkal magasabb az átlagosnál, s fűszeres aromája is erősebb a szokottánál. a hazai piacok ellátása mellett exportra mintegy 40 vagon szilvát küldenek, az aszaló-üzemek és a gyümölcspálinka-főzők pedig több mint 100 vagonnal vesznek át a termelőktől./mti/

--

bb 38. uszály huszonnyolc darabban - ünnepélyes vízre bocsátás a kavics-bányai tavon

a vid kz/sk-lm ká

1967. szeptember 12.

az iparágban csak elvétve előforduló érdekes vállalkozást bonyolítottak le a magyar hajó- és darugár balatonfüredi üzemegységének szakemberei. a balatonfüredi üzemtől távol - a nyékládházi tó partján - építettek uszályokat. a nyékládházi tóból kotróhajóval a víz alól emelik ki az ott nagymennyiségben található kitűnő minőségű kavicsot és ezt uszályokkal fuvarozzák a part közelébe. a fürediek által épített uszályt ilyen célokra használják majd. a két uszály testszerkezetét 28 darabban szállították nyékládházára, s az ott kialakított ideiglenes építőműhelyben szerelték össze. ezután került sor az ünnepélyes vízre bocsátásra. a két, egyenként 360 tonna befogadóképességű vízi járművet motorral is felszerelték./mti/

--

bb 39. ensz szakértői ülés lesz tihanyban

k sb/tr-lm ie

1967. szeptember 12.

az ensz európai szociális irodájának felkérésére magyarország rendez meg tihanyban - az ensz demográfiai, szociológiai és munkaerővándorlási szakértőinek ülését. a szeptember 18-án kezdődő egyhetes ülésen nyolc európai országnak, valamint az ensz ételmezési és mezőgazdasági szervezetének /fao/, egészségügyi világszervezetének /who/ és nemzetközi munkaügyi szervezetének /ilo/ képviselői vesznek részt./mti/

--

14.45/Lm

- 28 -

14.45/Lm

bb. 41. kovács imre színész és volt színigazgató elhunyt

tm/sr/gy/cz

1967. szeptember 12.

a színészvilág jól emlékezik rá. mintegy 10 évet töltött az ódry művészotthonban. még utolsó éveiben is játszott a józsef attila színházban. pénteken 1/2 12 órakor kísérik utolsó útjára a farkasréti temetőben, ahol felesége, a neves színésznő, szűcs irén mellett fog pihenni./mti/

--

bb. 44. megkezdődtek a nagy októberi szocialista forradalom jubileumi ünnepségei szolnok megyében

vid-fm/tné/ká/gy/cz

1967. szeptember 12.

szolnok megyében megkezdődött a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulója tiszteletére rendezett ünnepségsorozat. jászberényben és a jánoshidai művelődési házban megnyílt „a szovjetunió kommunista pártjának története,„ című kiállítás. alattyanban a tanácsköztársaság forradalmi plakátjaiból nyílt tárlat. a megye városában és járásaiban több mint kétezer résztvevővel kezdetét vette a „ki mit tud a szovjetunióról,„ című vetélkedősorozat./mti/

--

bb. 45. hivatalos személy elleni erőszakért egy évi és négyhónapi szabadságvesztés

vid-fm/tné/ká/gy/cz

1967. szeptember 12.

margittay sándor többszörösen büntetett előéletű, 53 éves miskolci lakos félténykenykedett 21 évvel fiatalabb feleségére. a kötekedő természetű ember legutóbb munkahelyén is felkereste feleségét, hogy „ellenőrizze,„. ittas állapotban rátámadt, és az asszony segítségére siető dolgozókat is szidalmazta. az odahívott gyári rendészekre rátámadt, s bántalmazta őket.

a miskolci járásbíróóság hivatalos személy elleni erőszak miatt vonta felelősségre a garázda embert, s jogerősen egy évi és négyhónapi szabadságvesztésre, mellékbüntetésként pedig két évi jogvesztésre ítélte./mti/

--

15.45/gy

- 29 -

bb 39. / ensz szakértői... 1. folyt./-ju

a tanácskozáson elsősorban a vidéki lakosok városba áramlásának, a mezőgazdasági foglalkozású dolgozók iparú szakmára való áttérésének nemzetközi méretű problémáiról tárgyalnak, s részletesen megvitatják ennek demográfiai és szociológiai hatását. az ülésen általános intézkedési tervjavaslatokat dolgoznak ki a munkások ingázásának és a munkaerő vándorlásának irányítására, illetve csökkentésére. /mti/

..-

bb 40. Lengyel tartós fogyasztási cikkek kiállítása budapesten

t sz/tr-ju 1e

1967. szeptember 12.

a varsói universal külkereskedelmi vállalat az utóbbi időben évente bemutatja exportcikkeit magyarországon. kiállításának most negyedik alkalommal adott otthont a divatcsarnok. az áruház lotz-termében kedden megnyitott kiállításon az 1968. évi exportra ajánlott tartós fogyasztási cikkek sorakoztatta fel a lengyel vállalat. a kiállítást boguslaw lesiak kereskedelmi attasé nyitotta meg. a megnyitón részt vett halász jános belkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint a kül- és belkereskedelem számos képviselője.

a universal vállalat, amely 120 országban ezernél több céggel tart fenn kereskedelmi kapcsolatot, csaknem 300 lengyel iparvállalata termékeit exportálja. árulistáján mintegy 15 ezerféle cikk található. budapesten ezuttal többek között háztartási felszereléseket, hangszereket, televízió és rádiókészülékeket, magnetofonokat, lemezjátszókat, sportfelszereléseket tár az érdeklődők elé, közvéleménykutatás végett. az újdonságok között bemutat motoros vizisít, edzésre szolgáló tornatermi evezőt, gumicsónakokat, hat fokozatú fényerősségű asztallámpát, idegvezetőknek szánt hordozható mikrofont. a háztartási felszerelések közül érdeklődésre tartanak számot a műanyagcikk, az elektromos fűtésű edények, valamint a négy főzöfelülettel rendelkező gáztűzhely. ez utóbbiból még ez évben 20.000 érkezik. kiállítottak többféle evőeszköz-sorozatot is, amelyekből az idén először importál a konzumex, s márciusi alkalommal tízezer rubel értékű árut rendelt. az új típusú zene-szekrényből - amelybe egyelőre csak rádiót építettek be és másik részébe magnetofon, vagy lemezjátszó helyezhető el - a karácsonyi vásárra hétezer rubel értékű árut szállított magyarországra, az idén lekötött áruk értéke pedig már megközelíti a hárommillió rubelt. a közszükségleti cikkek importáló konzumex egyébként ez évben mintegy 350-400 millió forint értékű lengyel terméket ad át a belkereskedelemnek. /mti/

- 30 -

15.00/ju
15.00 p *de*

bb. 42. petrovskij professzor a budapesti orvostudományi egyetem tiszteletbeli doktora

t ms/gg/sr/gy/cz

1967. szeptember 12.

a budapesti orvostudományi egyetem tanácsának kedden az egyetem markusovszky kollégiumának dísztermében tartott ünnepi ülésén első ízben avattak tiszteletbeli doktort b.v. petrovskij professzor, a szovjetunió egészségügyi minisztere személyében. az ünnepi tanácsülésen részt vett dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, ~~dr.~~ óvári miklós, az mszp központi bizottságának osztályvezetője, dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, a társegyetemek rektorai és a magyar orvostársadalom sok más vezető személyisége. ott volt f.j. tyitov, a szovjetunió magyarországi nagykövete, valamint petrovskij professzor felesége és leánya.

dr. zoltán imre rektor megnyitó szavai után dr. miskovits gusztáv az általános orvosi kar dékánja ismertette petrovskij professzor munkásságát, tudományos eredményeit. a kiváló szovjet orvostudós, aki 1908-ban született, értékes munkássága alapján 1944-ben a szovjetunió orvostudományi akadémiaja sebészeti intézetének helyettes vezetője, majd 1945-ben a 2-es számú moszkvai orvosegyetem sebészeti klinikájának professzora lett. 1949-től két éven át mint tanszékvezető professzor irányította a budapesti orvostudományi egyetem 3. számú sebészeti klinikájának munkáját. ez idő alatt jelentős segítséget nyújtott a szocialista magyar egészségügy és a hazai sebészet fejlesztéséhez. nevéhez fűződik a magyarországi vérellátó szolgálat korszerű megszervezése, a hazai nyelőcső sebészet színvonalának emelése és az onkológiai hálózat kiépítése. petrovskij professzor két éve a szovjetunió egészségügyi minisztere. klinikáján másfélezer nyelőcső műtétet végeztek. új műtét eljárást dolgozott ki a rekeszizom sebészetében. nagyon jelentős érsebészeti tevékenysége és az utóbbi évtizedekben rendkívül intenzív működést fejtett ki a szívsebészet terén. intézetében tanítványaival együtt több mint háromezer szívműtétet végzett. a z első sikeres szovjetunió-beli veseátültetés ugyancsak az ő nevéhez fűződik. tudományos munkássága, amelyről 250-nél több közleményben és számos könyvben adott számot, az egész világon elismerést szerzett számára, amit számos tiszteletbeli doktori cím is tanúsít. 1960-ban Lenin díjjal tüntették ki.

a dékán ezután az egyetem tiszteletbeli doktorává avatta petrovskij professzort, akit a rektor és az egyetemi tanács tagjai hagyományos szokás szerint kézfogással doktortársukká fogadták. az ünnepi ülés résztvevői melegen ünnepelték az egyetem első tiszteletbeli doktorát.

/folyt. köv./

15.40/gy

de

- 31 -

bb. 42. /petrovskij professzor..... 1. folyt./ gy

a tiszteletbeli doktori oklevelet dr. zoltán imre rektor nyújtotta át petrovskij professzornak, aki meghatott szavakkal mondott köszönetet a megtiszteltetésért.

- ez a mai esemény - mondta -, mindig emlékezetes marad számomra és azért is tölt el nagy örömmel, mert a szovjet állam fennállásának, s egyben a szovjet egészségügy megszületésének 50. ünnepi évfordulója évében történik. a felszabadulás után egyre erősödött a barátság a szovjet és a magyar orvosok, tudósok, a két nép között. úgy érzem, hogy 18 év előtti működésem a budapesti orvostudományi egyetemen szerény hozzájárulás volt ehhez a barátsághoz.

- a felszabadulás óta állandóan fejlődik a magyar egészségügy, gyönyörű új intézmények jöttek létre. állandóan emelkedik az orvosok szakképzettsége, fejlődik a magyar orvostudomány. tanúságot tehetnek erről mindazok a szovjet orvostudósok, akik magyarországra ellátogattak. a magyar tudósok nevét világszerte ismerik és mindig örülünk, amikor hallhatjuk előadásukat a nemzetközi kongresszusok szónoki emelvényeiről.

- a szocialista társadalom orvosai - folytatta - nemcsak szakmájuk művelői, hanem társadalmi funkcionáriusok is, akik fontos szerepet töltenek be a szocialista, a kommunista társadalom építésében. munkájukban egyre jobban előtérbe kerülnek a társadalmi higiéné kérdései. a nagyarányú és rohamos technikai tudományos fejlődés új követelményeket vet fel, megnövekednek a víz-, a levegő-, élelmiszer-higiéné, az ipari ártalmak, valamint a kemizáció veszélyei elleni küzdelem feladatai. az egészségügy dolgozóinak a túlzott gyógyszerfogyasztás ellen is fel kell venniök a harcot.

felszólalása végén meleg köszönetet mondott a megtiszteltetésért és - magyar nyelven - sok sikert kívánt a magyar orvosoknak.

dr. zoltán imre rektor zárószóvalban méltatta petrovskij professzor személyes emberi tulajdonságait. tanítványai ma a magyar sebészet vezető egyéniségei - mondta a rektor - és büszkék arra, hogy az ő tanításait adhatják tovább.

az ünnepi tanácsülés után dr. zoltán imre rektor ebédet adott petrovskij professzor tiszteletére a gundel étteremben.
/mti/

15.45/fgy

el

- 32 -

bb. 43. hetvenöt éves fennállását ünnepli az országos magyar bányászati és kohászati egyesület

t tz/lk/le/gy/cz

1967. szeptember 12.

az országos magyar bányászati és kohászati egyesület az idén ünnepi fennállásának 75., s szaklapjai alapításának 100. évfordulóját. ebből az alkalomból az egyesület kétnapos ünnepséget rendezett, amely kedden reggel kezdődött meg az építők rózsza ferenc művelődési házában.

az ünnepi ülésen megjelent többek között kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, dr. levárdi ferenc nehézipari miniszter, dr. kiss árpád miniszter, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, dr. kocsis józsef kohó- és gépipari miniszterhelyettes és simon antal, a bányász szakszervezet főtitkára. az ünnepségen a magyar bányászati és kohászati szakembereken kívül részt vettek számos hazai és külföldi társegyesület és intézmény képviselői is.

dr. gyulay zoltán egyetemi tanár, az egyesület elnöke üdvözölte a vendégeket, majd ismertette a lapok száz, és az egyesület 75 éves történetét.

ezután dr. kiss árpád, dr. levárdi ferenc, dr. kocsis józsef és dr. zambó jános, a miskolci nehézipari műszaki egyetem rektora, majd a hazai és a külföldi társegyesületek és intézmények képviselői üdvözölték az egyesületet.

ezt követően az egyesület tiszteleti tagjává avatták szele Mihály nyugalmazott egyetemi tanárt és dr. ember kálmánt, az országos bányaműszaki felügyelőség volt elnökhelyettesét, majd kisházi ödön kitüntetésekét nyújtott át az egyesült kiemelt munkát végzett tagjainak. a munka érdemrend ezüst fokozatát négyen, bronz fokozatát nyolcan kapták. az ünnepség az egyesületi érmek átadásával ért véget.

x x x x

e m b a r g o 20.15 óráig!

az ünnepi egyesület kedden este a hungária étteremben fogadást rendezett. a fogadáson dr. levárdi ferenc nehézipari miniszter mondott serlegbeszédet./mti/

16.05/11

el

- 33 -

bb.46. hatalmas eredmények a szovjetunióban a lakásépítés iparosítása terén - l. v. mitkin előadása nyiregyházán

t/tz/lk/ie/il/cz

1967. szeptember 12.

az 1959 és 1965 közötti hétéves terv idején a szovjetunióban kerekén 80 millió ember kapott új lakást vagy javított lakásviszonyain. - ezzel kezdte előadását kedden délután nyiregyházán l. v. mitkin, a szovjetunió polgári építési és építésügyi állami bizottsága műszaki igazgatóságának megbízott vezetője, aki a szovjet jubileumi kiállítás alkalmából érkezett hazánkban. előadásában a szovjet lakóházépítés iparosításáról és az építőanyagipar fejlődéséről adott átfogó képet.

elmondta többek között, hogy míg 1958-ban még csak hétézer, 1965-ben már 425 000 lakást építettek nagypaneles módszerrel. jelentős mértékben hozzájárult ehhez az eredményhez többek között a títustervek alkalmazása: 1965-ben a lakóépületeknek már több mint 95 százaléka készült títustervek alapján. e terveket egyébként öt évenként mindig újakkal cserélik fel. jelenleg az 1971 és 1975 között építendő házak tervein dolgoznak.

tavaly az előregyártott vasbeton- és betonszerkezetek mennyisége elérte a 64 millió köbmétert: jelenleg az országban több mint háromezer előregyártó üzem termeli ezeket a szerkezeteket. a nagypaneles házigyárak száma háromszázra tehető, közülük csaknem 120 házigyártó kombinát. az erdőben gazdag területeken kiépítették a faházak előregyártására alkalmas üzemek hálózatát.

az iparosítás igen nagy mértékben csökkenti az építkezés időtartamát - hangsúlyozta l. v. mitkin - hiszen a nagypaneles házak építésének munkalgénye 35-40 százalékkal kisebb a hasonló téglaházakénál. ezenkívül az üzemileg készített nagyméretű elemekben jobban lehet értékesíteni a felhasznált anyagok kedvező fizikai és mechanikai tulajdonságait. így csökken a felhasznált építőanyagok mennyisége és az épület súlya. és csökkennek a költségek is: 1964-ben 65-ben a nagypaneles épületeknél egy négyzetméter alapterület beépítésének átlagos költsége 12,7 illetve 10,1 százalékkal volt kisebb, mint a hasonló téglá- és kőépületek esetében.

jellemezte néhány adattal l. v. mitkin, az építőanyagipar fejlődését is.

/folyt.köv./
16.10/11

-34.-

bb.46./hatalmas eredmények.. 1.folyt./ il

elmondta például, hogy a szovjet cementgyártás 1958 és 1966 között 34 millió tonnáról 80 millió tonnára nőtt, az adalékanyagok termelése pedig 2-2,5-szörös növekedést ért el. korszerűsítették az építőanyagipari üzemek nagy részét és sok újfajta építőanyag gyártását kezdték meg.

a jövő tervekveről elmondotta hogy a tavaly kezdődött ötéves tervben 30 százalékkal több lakás építését irányozták elő, mint az előző ötéves tervidő. a fejlődés legfontosabb eszköze a nagypaneles lakásépítés további elterjesztése lesz, ami mennyiségileg 1970-ben 60.-70 százalékkal haladja meg 1965. évi. kezd elterjedni a térelemes lakásépítés módszere, amelynél az építkezés munkájának 80-85 százalékát üzemi viszonyok között lehet elvégezni. most dolgoznak a térelemes lakóházak terveinek sorozatán, és épülnek már az ilyen elemek gyártására hivatott üzemek is. ugyanakkor jelentős mértékben növelik a helyi építőanyagok - a téglá, a terméskő, a könnyübetonelemek stb. - gyártását is. a cementtermelés a tervek szerint 1970-ben eléri a 100-105 millió tonnát, és időközben befejezik az azbesztcement tetőfedőlapok gyártásának komplex gépesítését és automatizálását is. ugyanakkor az adalékanyagok termelése nemcsak mennyiségileg nő, hanem lényegesen megjavul a minőség és bővül a választék is. végül a közeljövő legfontosabb teendői között említette l. v. mitkin a műanyag alapanyagú építőanyagok további elterjesztését./mti/

--

bb.49. dr.dimény imre

k/cs/lk/ie/il/cz

1967. szeptember 12.

mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter a hazánkban járt karel mestek csehszlovák földművelés és élelmezésügyi miniszter meghívására, annak társaságában, kedden elutazott a brnói gépipari vásár megtekintésére./mti/

16.15/11

1 szakban.

--

-35-

bb.47. az országgyűlési képviselők bács-kiskunm megyei csoportjának ülése

b/vid/fm/tné/ká/il/cz

1967. szeptember 12.

kedden kecskeméten ülésezett az országgyűlési képviselők bács-kiskun megyei csoportja. a tanácskozáson részt vett dr. glied károly, az mszmp megyei bizottságának titkára és dr. bodóczy lászló, a hazafias népfront megyei bizottságának elnöke is. a képviselőcsoport elnöke, iván istvánné ismertette az országgyűlés 1967. évi júliusi ülészakán elhangzott javaslatok megvalósításának lehetőségeit, majd az 1968. évi költségvetés előkészítésével, gazdaságpolitikai elveivel, problémáival foglalkozott.

a vitában felszólaló képviselők egyöntetűen hangsúlyozták az ésszerűség és a felelősség fontosságát a költségvetés tervezésénél, illetve a beruházások kivitelezésénél. megyei példák illusztrálták az ezzel kapcsolatos hiányosságok következményeit. fekete pálné megemlítette, hogy a máv illetékes igazgatósága a kiskunfélegyházi vasutállomás bővítését a város irányában tervezte, ami 30-35 millió forint felesleges költséget jelentene: ennyit kellene kártalanítás címén kifizetni, holott a vasutkorszerűsítés egyéb módon is megoldható. a kecskeméti kenyérgyár több mint 11 millió forintba került, - hangsúlyozta molnár istván képviselő, - míg kunszentmiklóson másfél-millió forintból építettek hasonló kapacitású sütőüzemet. bali ferenc sürgette a mezőgazdaságban immár évek óta tapasztalható alkatrész-hiány megszüntetését. kelemen sándor elmondotta, hogy kiskőrösön három szakszövetkezet 15 millió forint költséggel tervezett olyan szőlőfeldolgozó üzemet, amelyet másutt öt-millióból építettek fel. hasonló a helyzet a bácsalmáson épülő sertéskombinátnál is - mondta rigó jános képviselő. a képviselők javasolták az ilyen építőipari kivitelezések felülvizsgálatát. hasonló problémákat vetett fel a vita során mándics mihály, szabó pál és dr. mészöly gyula is. az ülésen elhangzott észrevételeket, javaslatokat továbbítják az illetékesekhez./mti/

bb.48. kilőtték az első aranyérmes szarvasbikát a novai erdőben

a/vid/kz/sk/ká/il/cz

1967. szeptember 12.

az északzatali állami erdőgazdaság idei első szarvasvadászó vendégei nyugatnémetek voltak. háromnapos cserkészésük valamennyiök megelegedésére sikeres volt. egy aranyérmes és két ezüstérmes kapitális szarvasbikát kaptak puszkavégre a novai olga majori vadászkastély közelében. az aranyérmes agancsot hordó szarvas sulya meghaladta a 130 kilót. a nemes vadat a társaság egyetlen nő tagja lőtte le. a héttagú vadásztársaság több mint 100.000 forintot fizet a három trófeáért. az északzatali állami erdőgazdaság a közeli napokban újabb nyugatnémet majd francia, olasz és angol vadászokat lát vendégül./mti/

-36-

16.55/11

18.10 P

bb.50. megkezdődtek a pótfelvételi vizsgák a felsőfoku technikumokban

1/fe/tr/sr/il/la

1967. szeptember 12.

budapesten és a vidéki városokban szeptember második felében 48 felsőfoku technikumban kezdődik meg a tanítás. az illetékesek tájékoztatása szerint az idén - a korábbi évekhez viszonyítva - sokkal nagyobb számban jelentkeztek fiatalok felsőfoku technikumba, mint a múltban, s így a válogatás lehetővé tette, hogy jó felkészültségű hallgatók kezdhesék meg ősszel tanulmányukat. különösen nagy volt az érdeklődés az egyes felsőfoku szakiskolák, így például a külkereskedelmi és a vendéglátóipari szakok iránt. hasonló jelenség volt tapasztalható a mezőgazdasági technikumokban, amelyek iránt évről-évre fokozódik az érdeklődés a fiatalok körében.

az idén mindössze hét felsőfoku technikumban hirdettek pótfelvételt. kedden zajlottak le az írásbeli pótfelvételi vizsgák matematikából és fizikából. a szóbelire - intézményenként változó időpontban - a következő napokban kerül sor.

pótfelvételire - az előzetes adatok szerint - mintegy 1.500 -an jelentkeztek, túlnyomó többségében olyan fiatalok, akik eddig nem pályáztak felsőfoku intézménybe, illetve helyhiány miatt nem nyertek felvételt az egyetemen, vagy sikertelen vizsga után megegyezően „indulnak”, és más felsőfoku technikumba kérik felvételüket./mti/

..-

bb.51. több mint kétszázezren látták eddig a szovjet jubileumi kiállítást - a kétszázezredik látogatót megajándékozták

i/tz/gg/le/il/la

1967. szeptember 12.

kedden kora délután megérkezett „a szovjet tudomány és technika ötven éve”, kiállításra a kétszázezredik látogató, zöldi györgy gépészmérnök, az elzett zár- és lakatgyár üzemvezetője.

a kétszázezredik látogatót sz. i. kozlov, a kiállítás főigazgatója fogadta. gomblyukába tűzte a kiállítás jelvényét és egy szputnyik-modellel, valamint szovjet italkülönlegességekkel ajándékozta meg./mti/

..-

17.15/11

18.10 P

-37-

bb. 52. vendéglátóipari bírálat, baromfiipari sajtótájékoztató, tejtermékbemutató a mezőgazdasági kiállításon

t kf-cs/ie/gy/ta

1967. szeptember 12.

az utolsó hetében levő mezőgazdasági kiállítás kedden is gazdag programmal fogadta a látogatókat, akik a hűvös, boros idő ellenére változatlan érdeklődéssel keresték fel a vásárt, a hazaiakon kívül külföldi vendégek is szép számmal akadtak a vásárvárosban.

kedden délelőtt meglátogatta a kiállítást karel mestek csehszlovák földművelés- és élelmiszerügyi miniszter, valamint koloman boda, a szlovák nemzeti tanács földművelés- és élelmiszerügyi megbízottja. a csehszlovák vendégeket dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter fogadta és kalauzolta végig a kiállításon.

kedden két bírálóbizottság látott munkához. a belkereskedelem szakembereiből álló zsűri a vásári vendéglátóipari hálózat munkáját értékeli, s ítéli oda a „közönség-ellátás, aranyérmét. a dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes vezetésével működő bizottság a kiállítás legszebb pavilonját „keresi,„.

„különleges eseménye,„ is akadt kedden a kiállítás állatbemutatójának. „zolti,„ a szamosvályi új élet tsz 500 kilós óriáshízója a látogatók szemeláttára felállt. a megnyitás óta ugyanis, főleg a nagy meleg miatt, csak hevert. óriástársa „brunó,„ a hódmezővásárhelyi állami gazdaság neveltje ugyancsak megelégedetten szuszog, tetszik neki a hűvös idő. egyébként mindketten egészségesek, változatlanul „jó husban vannak,„ s várják leendő tulajdonosukat, a szerencsés nyerteseket.

a kiállítás fogadó termében tartotta sajtótájékoztatóját a baromfiipari országos vállalat. láng györgy vezérigazgató ismertette az utóbbi években gyors ütemben fejlődött iparág eredményes munkáját, feladatait, a közönséget érintő és érdeklő terveit.

/folyt. köv./
17.25/gy

- 38 -

1810P

bb. 52. /vendéglátóipari..... 1. folyt./ gy

elmondta egyebek között, hogy a baromfiipar 1960 óta megháromszorozta vágóbaromfi termelését. az idén mintegy 8.300 vagon baromfit és csaknem 900 millió tojást vásárol és dolgoz fel az ipar, s exportja, 300 vagonnal haladja meg a tavalyit. a belföldi ellátásra is kétszáz vagonnal több vágott és 150 vagonnal több élő baromfi kerül. sikerült elérni, hogy vágottbaromfi-ból már nemcsak idényszerű, hanem egész évben egyenletes, folyamatos az ellátás. most arra törekszik a vállalat, hogy a közönség által ismert csirkén, pecsényekacsán kívül más termékeit is megkedveltesse a vásárlókkal, s hogy a fogyasztók magasabb-szintű igényeit is kielégítse. a jövőben a közönség ízlésének legmegfelelőbb adagolásban és csomagolásban nagyobb mennyiségű pulykát és libát adnak belföldre, pecsényepulykát, jó minőségű pecsényekacsát hoznak forgalomba. gazdagítják a konyhakész és a félkész gyártmányok választékát, növelik a baromfikonzerv termelést, s a hízott, valamint pecsényelibát és pulykát a vásárlók régebbi kívánságának megfelelően kisebb adagokban csomagolják.

beszélt a vezérigazgató a mezőgazdasági üzemek és a baromfiipar mind szorosabb kapcsolatáról. az együttműködés során a termelés költségeinek csökkentésére törekednek, hogy ne csak jó minőségű hanem olcsóbb baromfit is tudjanak adni a hazai és a külföldi piacra. a földművelésszövetkezetekkel a bizonyos kapcsolatot helyett mindkét félnek megfelelőbb kereskedelmi együttműködést alakítanak ki. a közönség jobb ellátását segíti majd az is, hogy jövőre az ipar közvetlenül a kereskedelmi vállalatokkal, az üzletekkel áll közvetlen kapcsolatban. a vezérigazgató külön válaszolt a tojás minőségével kapcsolatos panaszokra. elmondta, hogy a földművelésszövetkezetek már a háztáji gazdaságokból kikerülő tojást is lámpázzák. jövőre bevezetik, hogy a tojást nem darabonként, hanem súlyra veszik át a termelőktől, így a kisebbeket olcsóbban vásárolják fel olcsóbban tudják majd árusítani. a tojásellátás mennyisége egyébként az idén kezdve volt, amit bizonyít például az is, hogy egész évben eddig 20 fillérrel olcsóbban adták a tojást, mint az előző esztendőben.

a tejipari tröszt érdekes bemutatót rendezett a kiállítás mátyás pince éttermében a tejtermékekből, illetve az azok felhasználásával készült, gazdag biológiai értékű, könnyű ízlésű ételekből. a meghívott szakembereknek és vendégeknek nyolcféle csemegéből, sajtos és túrós tésztafélékből, tejkészítményekből, izesített, töltött husokból, hidegtálakból - „érzékszervi zsúrizés,„ céljából - kóstolót szolgáltak fel./mti/

17.35/gy

1810P

- 39 -

bb. 54. a szovjet filmstudiók alkotásai a fővárosi mozikban
t pr/gg/sr/gy/la 1967. szeptember 12.

a magyar filmélet méltó módon ünnepli a nagy októberi szocialista forradalom félévszázados évfordulóját, erről tájékoztatták az mti munkatársát a fővárosi mozgóképzési vállalatnál. az évfordulóra felujítják a korábbi évek legsikeresebb szovjet filmalkotásait, s közülük több mint harmincra bérlet-akciót hirdetnek. december végéig a főváros harminc filmszínházában mintegy háromezer előadáson kerülnek a nézők elé ezek a filmek, köztük eisenstein „filmklasszikusa”, a patyomkin páncélos, alekszandrov filmje, a cirkusz, a csuhraj rendezte negyvenegyedik, a kalatozov film, a szállnak a darvak, valamint mihail romm közelmultban bemutatott „dokumentumjátéka”, a hétköznapi fasizmus. a filmreprezikeket sorozatban tűzik műsorra a budapesti mozik, s ezekre a sorozatokra öt-öt szelvényt tartalmazó bérletet bocsát ki a főmo. a bérlet egyik fajtája „helyhez kötött”, egy-egy mozi szovjet filmsorozatának bármely előadására 50 százalékos kedvezménnyel váltható be.

bérletet bocsátanak ki a dolgozó fiatalok részére, s e bérletek tulajdonosai több tucat kijelölt szovjet film közül ötöt-ötöt egyenként 2 forintos áron tekinthetnek meg. újdonságnak számít az is, hogy az iskolai tanulmányokhoz kapcsolódva ajánlják a szovjet filmek megtekintését. e három témakör: 1917 forradalmi napjai, a második világháború éve, a mai szovjet ember élete.

az évforduló tiszteletére a budapesti mozik műsorra tűznek új alkotásokat is. köztük talán a legjelentősebbnek ígérkezik bondarcsuk filmjének, a háború és békének második része, amely októbertől kerül a corvin mozi műsorára. az új filmek sorában bemutatják a jurijszinszkij rendezte auróra cirkálót, valamint a magyar-szovjet film-együttműködés legújabb termékét, jancsó miklós csillagosok, katonák című alkotását.

kiállítás nyílik a corvin moziban a szovjet film történetének ötven évéről. a filmtárlat tablói, képei, grafikonjai áttekintést nyújtanak a szovjet film fejlődéséről, kiemelkedő rendezőinek életútjáról, legsikerültebb produkcióinak soráról. az évforduló ünneplésébe a főváros két híradó filmszínháza is bekapcsolódik: egy-egy hétre a legújabb szovjet rövidfilmekből kötnek csokrot a látogatók számára./mti/

17.45/gy
48 e p

- 40 -

bb.53. emil bosnakov rendező vezetésével

k/ol/tr/sr/il/la

1967. szeptember 12.

kedden budapestre érkezett a szófiai nemzeti opera fővárosunkban vendégszereplő együttesének műszaki dolgozókból álló csoportja.

szerdán már megkezdik a technikai próbákat, a diszletek és jelmezek már uton vannak, 213 tagból álló művészkollektíva pedig pénteken érkezik budapestre./mti/

..-

bb.55. polgári védelmi nap baranyában

b/vid/fm/tné/ká/il/la

1967.szeptember 12.

a baranya megyei pártbizottság és a polgári védelem megyei parancsnoksága kedden pécsen polgári védelmi napot rendezett, amelyen részt vettek a megye párt-, állami- és gazdasági vezetői, köztük rapai gyula, az mszmp megyei bizottságának első titkára, palkó sándor, a megyei tanács vb elnöke, továbbá a városok, járások, fontosabb intézmények vezetői.

dr. sajnovics jános ezredes a polgári védelem országos parancsnokságának vezetője tartott tájékoztatót a polgári védelem időszerű feladatairól. ismertette a korszerű háború jellegét, egy esetleges nukleáris háború kezdeti és további szakaszának kérdéseit, a hátrország fogalmát és ezen belül a polgári védelem szerepét és helyét a korszerű harcászati eszközökkel vívott küzdelemben. - a polgári védelem napjainkban hadászati tényezővé vált; a termonukleáris háborúban nemcsak a katonai egységeknek, hanem mindenkinek aktív szerep jut - hangsúlyozta az előadó, majd részletesen beszélt a városokon kívül a járások, községek, mezőgazdasági üzemek feladatáról. rámutatott továbbá arra, hogy az emberi élet védelme mellett egyenértékű feladatként jön számban az anyagi javak, termelőberendezések, technikai értékek megvédése, mivel ezeknek megóvása elkerülhetetlenül fontos az élet folytatásához. mindezenre pedig most, békeidőben kell felkészülni, hogy az agresszív, imperialista hatalmak atomháborúval fenyegető zsaroló szándékaival mindenkor bizton állhassunk szemben.

/folyt.köv./

- 41 -

17.55/il
48 e p

bb. 54. a szovjet filmstudiók alkotásai a fővárosi mozikban

t pr/gg/sr/gy/la

1967. szeptember 12.

a magyar filmélet méltó módon ünnepli a nagy októberi szocialista forradalom félszázados évfordulóját, erről tájékoztatták az mti munkatársát a fővárosi mozgóképzési vállalatnál. az évfordulóra felujtják a korábbi évek legsikeresebb szovjet filmalkotásait, s közülük több mint harmincra bérlet-akciót hirdetnek. december végéig a főváros harminc filmszínházában mintegy háromezer előadásra kerülnek a nézők elé ezek a filmek, köztük eizenstein „filmklasszikusa”, a patyomkin páncélos, alekszandrov filmje, a cirkusz, a csuhraj rendezte negyvenegyedik, a kalatozov film, a szállnak a darvak, valamint miheil romm közelmúltban bemutatott „dokumentumjátéka”, a hétköznapi fasizmus. a filmreprezikek sorozatban tűzik műsorra a budapesti mozik, s ezekre a sorozatokra öt-öt szelvényt tartalmazó bérletet bocsát ki a főmo. a bérlet egyik fajtája „helyhez kötött”, : egy-egy mozi szovjet filmsorozatának bármely előadására 50 százalékos kedvezményel váltható be.

bérletet bocsátanak ki a dolgozó fiatalok részére, s e bérletek tulajdonosai több tucat kijelölt szovjet film közül ötöt-ötöt egyenként 2 forintos áron tekinthetnek meg. ujdonságnak számít az is, hogy az iskolai tanulmányokhoz kapcsolódva ajánlják a szovjet filmek megtekintését. e három témakör: 1917 forradalmi napjai, a második világháború éveit, a mai szovjet ember élete.

az évforduló tiszteletére a budapesti mozik műsorra tűznek új alkotásokat is. köztük talán a legjelentősebbnek ígérkezik bondarcsuk filmjének, a háború és békének második része, amely októbertől kerül a corvin mozi műsorára. az új filmek sorában bemutatják a jurij visinszkij rendezte auróra cirkálót, valamint a magyar-szovjet film-együttműködés legújabb termékét, jancsó miklós csillagosok, katonák című alkotását.

kiállítás nyílik a corvin moziban a szovjet film történetének ötven évéről. a filmtárlat tablói, képei, grafikonjai áttekintést nyújtanak a szovjet film fejlődéséről, kiemelkedő rendezőinek életútjáról, legsikerültebb produkcióinak soráról. az évforduló ünneplésébe a főváros két híradó filmszínháza is bekapcsolódik: egy-egy hétre a legújabb szovjet rövidfilmekből kötnek csokrot a látogatók számára./mti/

17.45/gy

78 lep

- 40 -

bb.53. emil bosnakov rendező vezetésével

k/ol/tr/sr/il/la

1967. szeptember 12.

kedden budapestre érkezett a szófiai nemzeti opera fővárosunkban vendégszereplő együttesének műszaki dolgozókból álló csoportja.

szerdán már megkezdik a technikai próbákat. a diszletek és jelmezek már uton vannak, 213 tagból álló művészkollektíva pedig pénteken érkezik budapestre./mti/

.-.

bb.55. polgári védelmi nap baranyában

b/vid/fm/tné/ká/il/la

1967.szeptember 12.

a baranya megyei pártbizottság és a polgári védelem megyei parancsnoksága kedden pecsett polgári védelmi napot rendezett, amelyen részt vettek a megye párt-, állami- és gazdasági vezetői, köztük rapai gyula, az mszmp megyei bizottságának első titkára, palkó sándor, a megyei tanács vb elnöke, továbbá a városok, járások, fontosabb intézmények vezetői.

dr. sajnovics jános ezredes a polgári védelem országos parancsnokságának vezetője tartott tájékoztatót a polgári védelem időszerű feladatairól. ismertette a korszerű háború jellegét, egy esetleges nukleáris háború kezdeti és további szakaszának kérdéseit, a hátország fogalmát és ezen belül a polgári védelem szerepét és helyét a korszerű harcászati eszközökkel vívott küzdelemben. - a polgári védelem napjainkban hadászati tényezővé vált; a termonukleáris háborúban nemcsak a katonai egységeknek, hanem mindenkinek aktív szerep jut - hangsúlyozta az előadó, majd részletesen beszélt a városokon kívül a járások, községek, mezőgazdasági üzemek feladatáról. rámutatott továbbá arra, hogy az emberi élet védelme mellett egyenértékű feladatként jön számban az anyagi javak, termelőberendezések, technikai értékek megvédése, mivel ezeknek megóvása elkerülhetetlenül fontos az élet folytatásához. minderre pedig most, békeidőben kell felkészülni, hogy az agresszív, imperialista hatalmak atomháborúval fenyegető zsaroló szándékaival mindenkor bizton állhassunk szemben.

/folyt.köv./

- 41 -

17.55/il

78 lep

bb.55. / polgári védelmi... 1.folyt./ 11

az előadást konzultáció, a témakörhöz kapcsolódó filmvetítés, majd a megyei polgári védelem törzsparancsnoksága által - védelmi eszközökből rendezett kiállítás megtekintése követte. a kiállítás érdekes darabja volt egy komplett szükségmentesítő állomás bemutatása. az állomást - amely sugárártalommal fertőzött személyek mentesítésére szolgál - a mohácsi törzsparancsnokság a farostlemezyár segítségével nagyrészt társadalmi munkával készítette és olcsó, kitűnő konstrukciója miatt annak országos általánosítását tervezik./mti/

-. -

bb.56. félmillió forintért virág, több mint 100 000 távirat a máriáknak

1/kf/kf/ie/il/La

1967. szeptember 12.

a „hivatalos„ mária napot szeptember 12-én tartják, de mert ~~án~~ is ezt a nevet tünteti fel a naptár, a máriák ünneplése a múlt hét végétől tart.

a központi táviró hivatal forgalma napok óta kétszerese a szokásosnak. hétfőn 46 000, kedden 60 000 üdvözlő táviratot kézbesítettek a máriáknak.

a virágért üzleteibe is főleg a máriákat köszöntő csokrokért tértek be a vásárlók, akiket virágbőség fogadott. a múlt heti mária nap óta kereken félmillió forintos virágforgalmat bonyolítottak le a boltok. a mária napi csokrokhoz egyebek között 175 000 szál rózsát, 54 000 szál szegfűt, 65 000 szál gladióluszt és 18 000 szál dáliaát használtak fel. a telefonvirág szolgáltatnak is jócskán volt dolga. kedden estig, 382 illatos csokrot, kosarat névnapi köszöntőt kézbesítettek a virág-boy-ok./mti/

-. -

18.00/il

- 42-

1967. szept. 12.

bb.57. tiznapos előkészítés után elindulhatna az ürbe a vásárvárosi vosztok - érdekes részletek az űrhajók utnakindításáról

1/tz/hné/ie/il/La

1967. szeptember 12.

„a szovjet tudomány és technika 50 éve„ kiállítás nagyszámu látogatója körében a legnagyobb érdeklődést még mindig a vosztok váltja ki. ennek a bizonyítéka az is, hogy a kiállítás vendégkönyvében a leggyakoribb kérdés: igazi űrhajó-e a kiállított hófehér test, vagy annak csak nagyon pontos mása.

válaszért az mti munkatársa az egyik szovjet szakértőhöz j.a. bubnov gépészmérnökhöz fordult, aki egyébként Moszkvában az összszövetségi kiállítás űrkutatási pavilonjának vezetője.

a szovjet szakember közölte: a kiállított vosztok „annyira valódi„ űrhajó, hogy tiznapos előkészítés után már indulhatna is az ürbe. ennyi időbe telnék ugyanis, amíg feltötenék üzemanyaggal, felszerelnék benne a megfelelő műszereket, és aprólékosan, gondosan ellenőriznék hogy minden berendezése kifogástalan állapotban van-e.

természetesen jelenlegi helyzetből nem lehetne utnak indítani, mert ahhoz egyéb berendezések is kellene. bubnov mérnök a következőképpen mondta el, hogyan indul utjára egy ilyen típusu űrhajó, mint amilyenel gagarin is repült.

az indító állomásra darabonként szállítják el, mint ahogy a vásárvárosi vosztok is érkezett a budapesti kiállításra. a helyszínen minden darabját igen gondosan megvizsgálják, majd vízszintes helyzetben összeszerelik. ezután síneken viszik a kilövő szerkezethez, ott függőleges helyzetbe állítják és feltöltik a hajtóanyaggal. akkor az űrhajó négy helyen megtámasztva, egy akna felett áll, még pedig úgy, hogy az alja körülbelül nyolc méternyire süllyed az aknába. ezért az űrhajóst - aki rendszerint autóbuzson érkezik leendő „járművéhez„ - a kilövő szerkezet liftjének alig több mint 30 méter magasra kell emelnie, noha maga az űrhajó ennél lényegesen hosszabb. az űrpilóta itt száll be a kabinba, amelynek ajtaját azután kívülről rázárják. de természetesen ott van a kezeügyében az a gomb, amellyel szükség esetén egyetlen pillanat alatt szabaddá teheti a maga számára az utat kifelé.

amikor minden rendben van, az előre meghatározott pillanatban begyújtják az első fokozat rakétáit, s az űrhajó egyre növekvő sebességgel elindul utjára. az aknaát azonban úgy képezik ki, hogy a hajtóműből óriási tolóerővel kivágódó forró gázokat alagutszerű csatornákon vissza vezethessék a szabadba, így a betonakna teljesen sértetlen marad.

/folyt.köv./

1967. szept. 12.

- 43 -

1967. szept. 12.

bb.57. /tiznapos előkészítés.....1.folyt./ il

a hajtóműből kiáradó forró gázsugár csak ott érezhető tehát, ahol ismét kijut a felszínre. a rakéták működése azonban elviselhetetlen zajjal jár. a sorozatos robbanások hangja még jó 200 méternyire is öt-hatszor nagyobb, mint amekkora zaj például a tu-104-es kabinjában érezhető. egyébként ez a 200 méter a legkisebb távolság, amennyire az indító állomás személyzete induláskor megközelítheti a rakétát, de ők is földbe ásott bunkerekben húzódnak meg. az újságírók, akik pedig minden áron, mindent látni akarnak maguk sem mernek egy kilométernél közelebb maradni az induló űrhajóhoz.

végül a leszállás körülményeinek ismertetésével kapcsolatban elmondotta bubnov mérnök, hogy a kádatapultáló berendezés és maga az űrkabin közönséges, a légiközlekedésben személyek, illetve terhek lebocsátására általánosan használt ejtőernyők segítségével érkeznek vissza a földre. /mti/

--

bb.58. átadták a szentenorei hűtőházat

a/vid/gö/fm/il/tm/la

1967. szeptember 12.

szentendrén kedden adták át rendeltetésének a pest megyei még 25 vagon befogadó képességű hűtőházat. a 11 millió forintos beruházással épült tároló 1.000 négyzetméteres raktártérrel is rendelkezik. a hűtőház kettős céllal készült: a környéken termelt gyümölcsök elsősorban a „kényes”, számoça és málna előtárolására, valamint a dunakanyar üdülőhelyeinek ellátására. a hűtőházban korszerű gépeket állítottak munkába. többek között itt szerelték fel hazánkban elsőnek a bulgáriától vásárolt csomagológépet, amellyel naponta 150 mázsa burgonyát, vagy hagymát töltenek hálósákokba. szendán kezdik meg a paradicsom-paprika feldolgozását is.

a még a tervek szerint a következő években vácott 70 vagonos hűtőházat épít, elsősorban a börzsönyi „málnaország”, termésének tárolására. /mtti/

--

- 44 -

bb. 59. kiállítás a széchenyi könyvtár történetéről

i ol/tm/sr/gy/la

1967. szeptember 12.

a széchenyi könyvtár előcsarnokában kiállítás nyílt abból az alkalomból, hogy a könyvtár 120 éve működik a nemzeti muzeum épületében. a tárlat - amely dokumentálja a nagy múltú bibliotheka történetét, és jelenlegi szervezetét is - 11 tablón és öt tárlóban tárja a gazdag anyagot a látogatók elé. az első tablót a mátyási corvinának szentelték, egy térképen illusztrálva, hogy a világ hány tájára szóródtak szét a híres kötetek. a következő tablók széchenyi ferencről, a könyvtár alapítójáról szólnak, s a további tablók, tárlók bemutatják a könyvtár másfél évszázados fejlődését, végül a mai gyűjteményt, szervezeti felépítését.

a kiállítás naponta a délelőtti óráktól 15 óráig tekinthető meg. /mti/

--

bb. 60. szövosz küldöttségek érkezése, elutazása

i kf/ie/gy/la

1967. szeptember 12.

molnár károlynak, a szövosz elnökhelyettesének vezetésével az ndk-ban járt szövetkezeti küldöttség kedden hazaérkezett. a szövetkezeti delegáció a lipcsei „ráció 67”, elnevezésű kereskedelemszervezési és technikai kiállításon, valamint az ezzel kapcsolatos szakmai tanácskozáson vett részt.

kedden szövosz küldöttség utazott a brnói nemzetközi vásárra, egy másik szövetkezeti delegáció pedig bulgáriába, a gazdaságirányítás reformjának tanulmányozására. /mti/

--

bb. 65. megbeszélések magyar-osztrák ipari kooperációról

k sz/tr/ie/gy/la

1967. szeptember 12.

darvas lászló külkereskedelmi miniszterhelyettes a külkereskedelmi minisztériumban fogadta karl rabust, az osztrák steyr-daimler-puch művek vezérigazgatóját és dr. hans roestert, a steyr művek kereskedelmi igazgatóját, akikkel tárgyalást folytatott a steyr művek és a magyar vállalatok közötti kooperáció lehetőségeiről. a megbeszélésen jelen volt kovács istván, a kohó- és gépipari miniszter első helyettese. /mti/

--

18.30/11

- 45 -

-1978 P

mti

bb. 61. ülést tartott az opus pacis intéző bizottsága és az országos béketanács katolikus bizottsága

me/hn6/sr/gy/La

1967. szeptember 12.

az opus pacis intéző bizottsága és az országos béketanács katolikus bizottsága kedden együttes ülést tartott, amelyen részt vett a püspöki kar több tagja is. dr. hamvas endre katonai érseknek, a katolikus békeszervezetek elnökének megbízásából dr. brezanóczy páál püspök, a püspöki kar titkára nyitotta meg a tanácskozást, majd mag béla c. apát, az opus pacis ügyvezető igazgatója terjesztette elő a pápi békemozgalom elmúlt félévi munkájáról, valamint a további feladatokról szóló beszámolóját.

az ülés résztvevői egyhangulag elítélték az amerikaiak vietnami agresszióját és határozatban foglaltak állást a közel-keleti háborús konfliktus ügyében. a határozat többek között hangsúlyozza: „mi is változatlan hűséggel, szolidaritással, meg nem szűnő áldozatkészséggel állunk továbbra is a létéért, szabadságáért küzdő vietnami testvérek mellett. egyek vagyunk a magyar néppel és a békeszerető világgal abban a kövételében, hogy az egyesült államok haladéktalanul szüntesse meg a vietnami demokratikus köztársaság és a délvietnami nép ellen folytatott irtó háborúját és tartsa tiszteletben a genfi megállapodásokat,„

a közel-keleti konfliktussal kapcsolatban hangsúlyozzák: „az arab államok és izrael háborúja nem egyszerűen a felek közötti meg nem értés, vagy félreértés következménye volt, és nem is egyszerű helyi konfliktus. éppen vietnammal összefüggésben bizonyosodott be, hogy az agresszió agressziót szül. elsősorban ezért marasztaljuk el izraelt és támadásra segítséget. de a békeszerető erők is mindjárt megmozdultak. a szovjetunió az egyesült nemzetek szervezetének erejében bizott és ott lépett akcióba, joggal, hiszen az ENSZ alapokmánya 1. fejeztének első cikkelye is erre utal. nem a szovjetunió és a békeszerető államokon mulott, hogy az ENSZ - ha lazította is, de még nem huzta ki a közel-keleti helyzet tüskéit. a békeerők az egész világon tovább működnek és velük együtt nem szününk meg az igazságos megoldásért harcolni,„./mtl/

- 46 -

18.20/11

-19 30 P

bb. 63. tanévnyitó a holnap színészeinél

t tf/tm/sr/gy/La

1967. szeptember 12.

dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese is ott volt a színház és filmművészeti főiskola tanévnyitó ünnepségén, amelyet kedden délután tartottak a tanintézet házi színpadán.

nádasdy kálmán főigazgató szólt először a főiskola mind színvonalasabbá váló munkájáról, a legutóbbi tanév eredményeiről, s az 1967-68-as évad terveiről. a mögöttük levő évadban a főiskolások 14 színpadi művet, köztük több kiemelkedő világirodalmi alkotást mutattak be. a filmek és a tv-szakos hallgatók 21 vizsgafilmét készítették. két új szakot indítottak, koreográfus-rendezőknél, valamint film- és tv-vágó profilnál, a következő két félévben a tanítás és a tanulás lehetőségei nagyban javulnak, ugyanis rövidesen berendezik a főiskola gyakorló tv-studióját. az ódry színpadot újfajta stúdiószínházzá formálják.

ezután az ünnepségen négy gyémánt diplomát nyújtottak át olyan művészeknek, akik 60 évvel ezelőtt végezték el a színházakadémiát. a kitüntetettek: abonyi tivadar, balassa imre, kosztolányi dezsőné harmos ilona és zala karola. a diplomák átvétele után balassa imre mondott köszönetet.

végezetül a főiskola 20 új hallgatóját köszöntötték, és megtörtént az első évfolyamosok eskütétele./mtl/

..

bb. 69. megkezdte tárgyalásait az angol közlekedésügyi miniszter

hné/1e/gy/Lé

1967. szeptember 12.

mrs. barbara castle, angol közlekedésügyi miniszter kedden megkezdte magyarországi megbeszéléseit. dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter fogadta hivatalában az angol miniszterasszonyt és társaságában sir alexander morley brit nagykövetet. dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter és kiss árpád miniszter, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke ugyancsak fogadta hivatalában az angol miniszterasszonyt. mrs. barbara castle találkozott sarlós istvánnal, a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága elnökével is./mtl/

..

- 47 -

18.35/11

-19 30 P

bb. 62. az új orvosi technika bemutatója balatonfüreden

st/hné/ie/gy/la

1967. szeptember 12.

idei legnagyobb méretű orvosi készülék- és butor kiállítását rendezte meg az orvosi műszerkereskedelmi vállalat a balatonfüredi orvos-gyűlés alkalmából. a pénteken nyíló kiállításán bemutatja a szívgyógyászatban használatos korszerű szívjet funkcionális ágyat, a sebészeti kézi műszereket, a lengyel és az ndk-beli orvosi műszergyártás termékeit, bemutatják a medicor művek diagnosztikai és terápiás berendezéseit, korszerű, üvegfecskendőit és az egyszeri használatra alkalmas injekciós tüket. kiállítják a kiváló minőségű külföldi gyártmányú, kisméretű, különleges műanyagból készült, beültethető szivbillentyűket, valamint a betegek műtét utáni biológiai funkcióit ellenőrző készüléket is.

a műszerbemutató érdekességei a világviszonylatban is a legmodernebb orvosi technikát képviselő különféle száloptikás megvilágítású vizsgáló műszerek, a magyar optikai művek újdonságai./mti/

..

bb. 64. értékelték az építőipari diplomadij-pályázatot - kiállítás a nyertesek munkáiból

k sb/lk/ie/gy/la

1967. szeptember 12.

a technika házában kedden délután hirdették ki az építőipari tudományos egyesület és a magyar építőművészek szövetsége diplomadij-pályázatának eredményét. a pályázatra 21 építész és általános mérnök nyújtotta be diplomamunkáját. az ünnepi eredményhirdetés alkalmával vette át az első díjat - külföldi utazásra szóló utalványt - gócz éva, kapy jeno, kaszab akos és kovácsi béla. öt fiatal mérnök kapta meg a pályázat második díját, 1 000 - 1 000 forintot, két diplomamunka szerzője pedig dicséretben részesült.

/folyt. köv./

-19708

- 48 -

pkh

bb. 64. / értékelték... 1. folyt./ gy

a 11 díjnyertes és megdicsért pályamunkából kiállítást rendeztek, amelyet szeptember 15-ig naponta délelőtt 10 órától délután 5 óráig tekinthetnek meg az érdeklődők a technika háza /bp. 5., szabadság tér 17. 3. emelet 336./ klubhelyiségében./mti/

..

bb. 67. jubileumi tanévnyitó a 600 éves pécsi egyetemen

b vid-fm/tné/gy/la

1967. szeptember 12.

a központi épület aulájában kedden a tanári kar, a vendégek és a diákok jelenlétében dr. csizmadia andor, a pécsi tudományegyetem állam- és jogtudományi karának dékánja nyitotta meg az idén 600 éves pécsi egyetem jubileumi tanévét. beszédében emlékeztetett arra, hogy az idén kettős jubileumot ünnepelnek az egyetemen: a nagy októberi szocialista forradalom 50., és a magyar felsőoktatás kezdetének 600. évfordulóját, amely utóbbinak országos ünnepségei október 9-14 között a hazai és az európai tudományos élet képviselőinek részvételével zajlanak le pécsen. a jubileum egyrészt szükségszerűen jelenti a visszatekintést a múltba, a múlt értékeinek feltárását. ezt a feladatot tölti be a jogi kar által kiadott jubileumi tanulmányok első kötete, majd az ünnepi héten sorra kerülő egyetem-történeti konferencia is.

az évforduló másrészt számadásra is készített és ennek tesz eleget a jubileumi tanulmányok sajtó alatt levő második kötete, amelyben a kar tanszékei és az oktatók mutatják be a szocialista jogtudomány körébe vágó - az országos tervekhez kapcsolódó - eredményeiket. ezt egészíti ki majd a jubileumi héten soronkövetkező, nemzetközi jellegű családjogi konferencia. a továbbiakban a pécsi állam- és jogtudományi kar nemzetközi kapcsolatait, programját ismertette, majd a 600 éves egyetem haladó hagyományainak ápolására, követésére hívta fel a jubileumi évet kezdő 320 nappali tagozatos és 400 esti-, illetve levelező hallgatót.

a pécsi orvostudományi egyetem tanévnyitóján dr. poross béla rektor köszöntötte a több mint 1 100 orvostanhallgatót. /mti/

..

- 49 -

pkh

18.50/11

-19708

bb. 66. svájci író-vendég

t tf/tm/gy/La

1967. szeptember 12.

Érkezett budapestre: walter matthias diggelmann, tiznapos látogatásra jött - feleségével együtt - a magyar pen club meghívására. tiszteletére kedden délután a magyar írók szövetségében klubdélutánt rendeztek - diggelmann svájci írdalmáról és saját munkásságáról tartott beszámolót. sok egyéb mellett megemlítette, hogy egyik könyvét - címe: a hagyatéék - rövidesen a magyar olvasókhöz is eljuttatja a kossuth kiadó./mti/

..

bb. 68. az alföldi kőolajkutatás nagy sikere: nyolc hónap alatt túlhaladták a 200 ezer méteres furási teljesítményt, 47 olaj- és gáztermő kutat tártak fel

a vid-fm/tné/ká/gy/La

1967. szeptember 12.

az alföldi kőolajkutatás történetében megszületett az egyik legnagyobb siker: az alföldi kőolajfurási üzem szocialista brigádjai az év első nyolc hónapjában túlszárnyalták a 200 ezer méteres furási teljesítményt és szeptember első harmadának végén már alig több mint 20 000 méter furás hiányzott az éves terv teljesítéséhez. az olajbányászok jelentősen javították az ország szénhidrogén-kincsének mérlegét. a legnagyobb kutató területen, algyő térségében 37 olaj- és 10 gáztermelő kut kiképzését fejezték be, és adták át a nagyalföldi kőolajtermelő vállalatnak. további 10 kut furásával is elkészültek, azokon egyelőre megfigyeléseket végeznek. a kimagasló teljesítménnyel dolgozó furóbrigádok javították a termelés gazdaságosságát is, jelentősen csökkentették az egy kut furására fordított időt. a 2 100 - 2 200 méteres mélységű kutatokat a korábbi 42 nap helyett általában 28 nap alatt képezték ki./mti/

..

- 50 -

19.25/il

1958 p

mb

bb.70. időjárásjelentés

hné/il/La

1967. szeptember 12.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este 19 órakor a hűvös idő tovább tart.

várható időjárás szerdán estig: felhős, hűvös idő, többfelé esővel, egy-két helyen zivatarral. mérsékelt időnként élénk északnyugati, északi szél. reggeli párásság, néhány helyen köd. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán : 15-20 fok között./mti/

..

bb.71. a lengyel színházi életről

t/fe/hné/il/La

1967. szeptember 12.

eseményeiről és fejlődéséről nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott andrzej wladyslaw kral, színházi kritikus a teatr című folyóirat szerkesztője kedden este a lengyel kulturában. beszámolt az elmúlt évek kimagasló drámai alkotásairól, ezek között említette meg mrozek „tango„ című darabját, amelyet európa számos színpadán nagy sikerrel mutattak be. tadeusz rózewicz drámai munkásságáról szólva hangsúlyozta, hogy ő ma a lengyel színházi élet leginkább avantgardista szerzője. jerzy grotowski wrocławiai laboratórium-színházát a színpadi játéktechnika alkotóműhelyeként említette meg az előadó. ezt követően a magyar és a lengyel színházak kapcsolatairól szólt és elismerő szavakkal méltatta nemzeti színházunk társulatának nagyszerű varsói szereplését. az előadást a lengyel színházi életről készült filmillusztrációk egészítették ki./mti/

..

20.05/il

-51-

mb

bb.72. meghalt dr.pető andrás

la/il/la

1967. szeptember 12.

a művelődésügyi minisztérium és a mozgássérültek nevelőképző- és nevelőintézete mély fájdalommal tudatja, hogy dr.pető andrás, az intézet igazgatója szeptember 11-én, életének 74. évében elhunyt. a magyar orvostudomány és -pedagógia kiváló művelőjét vesztette el benne, aki mindenekelőtt a konduktív mozgáspedagógia kidolgozásával alkotott maradandót.

hamvasztás előtti bucsuztatása szeptember 16-án szombaton fél 12 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

--

22.00/il

- 52 -

- v é g e -

Ma

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1967. szeptember 13.

bb. 1. féltévszázad után ismét előadják az ariadnét

iol/lk/sr/gy/la

1967. szeptember 13.

az operai évad érdekes eseményének ígérkezik richard Strauss: „ariadne naxos szigetén”, című operájának felújítása. a szerző az operát a század első évtizedében komponálta, hugo von hofmannsthal osztrák költő szövegére. richard Strauss eredetileg moliére az urhatnám polgár című vígjátékának zenés kiegészítéseként, a reinnardt színház számára szerezte. a maró szatirájú csufondáros komédiát hofmannsthal dalokkal, táncokkal bővítette, Strauss pedig egy operai beütést is írt ahhoz a jelenethez, amelyben Jourdain, a nyárs-polgár színelőadást rendez palotájában. az a körülmény, hogy az opera előtt el kellett játszani moliére vígjátékát, nehezítette a darab előadását, ezért a szerzők néhány évvel az 1912-es bemutató után önálló operává alakították át. a dalmű az operai műfaj egyik legrégibb meséjét eleveníti fel. ariadnét, a krétai király leányát, az athéni hős, thészeus hűtlenségét elhagyja, s a bánatos leányt a fiatal bacchus szerelmével vigasztalja meg. az operát ebben a formában 1916-ban bécsben játszották először. a budapesti operaház 1919. április 19-én, a proletár forradalom időszakában mutatta be Strauss remekét. a premier annakidején az évad legérdekesebb zenei eseménye volt, a dalmű azóta még nem szerepelt az operaház műsorában.

a felújítás rendezője, a díszletek és jelmezek tervezője Makai Péter. a szövegkönyvet romhányi József fordította. a keitős szereposztású előadásokon házy Erzsébet, Ágay Karola, Déry Gabriella, Palócz László, Tarnay Gyula, Pálcsó Sándor, Bende Zsolt, illetve Szőnyi Olga, Erdész Zsuzsa, Moldován Stefánia, Sebestyén Sándor, Szigeti László, Kishegyi Árpád, Turpánszky Béla lép fel. a zenekart Ferencsik János, illetve Lukács Ervin vezényli.

az első előadást október 27-re tervezik./mti/

- 1 -

Ma